

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO ROK 2024

WSTĘP

POWIAT JĘDRZEJOWSKI

obejmuje obszar 1257,17 km² , zamieszkiwany jest przez
81 057 ludzi - 64 osoby/1 km² (stan na 31.12.2024 r.).
W skład powiatu wchodzi 9 gmin :

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych, zapobiegania powstawania chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych - jest organizacją rządową powołaną do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego. Zasady jej funkcjonowania, strukturę organizacyjną oraz zakres zadań i kompetencji organów określa Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 416). Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny radiacyjnej, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia w których są udzielane świadczenia zdrowotne – w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonują wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych, a także działalność w zakresie promocji zdrowia. Państwowy Inspektor Sanitarny lub Główny Inspektor Sanitarny w związku z wykonywaną kontrolą ma prawo wstępu na terenie miast i wsi do: zakładów pracy oraz wszystkich pomieszczeń i urządzeń wchodzących w ich skład, obiektów użyteczności publicznej, obiektów handlowych, ogrodów działkowych i nieruchomości oraz wszystkich pomieszczeń wchodzących w ich skład, środków transportu i obiektów z nimi związanych, w tym również na statki morskie, żeglugi śródlądowej i powietrzne, obiektów będących w trakcie budowy oraz do: żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób, żądania okazania dokumentów i udostępniania wszelkich danych, pobierania próbek do badań laboratoryjnych.

Państwowy Inspektor Sanitarny lub Główny Inspektor Sanitarny ma prawo wstępu do mieszkań w razie podejrzenia lub stwierdzenia choroby zakaźnej, zagrożenia zdrowia czynnikami środowiskowymi, a także jeżeli w mieszkaniu jest lub ma być prowadzona działalność produkcyjna lub usługowa. W razie stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, państwowy inspektor sanitarny nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie w ustalonym terminie stwierdzonych uchybień. Przepis ten zobowiązuje organy inspekcji sanitarnej do egzekwowania wymagań higieniczno-zdrowotnych. Inspektor sanitarny może podjąć jednak bardziej restrykcyjne działanie, jeżeli naruszenie wymagań spowodowało bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, np. nakazać unieruchomienie zakładu pracy lub jego części (stanowiska pracy, maszyny lub innego urządzenia), zamknięcie obiektu użyteczności publicznej, wyłączenie z eksploatacji środka transportu, wycofanie z obrotu środka spożywczego, przedmiotu użytku, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetyków lub innego wyrobu mogącego mieć wpływ na zdrowie ludzi albo podjęcie lub zaprzestanie innych działań. Organ sanitarny działa wtedy w formie polecającej lub nakazującej i jego decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu. Inspektorowi sanitarnemu przysługuje prawo zgłoszenia sprzeciwu przeciwko uruchomieniu wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego,

wprowadzeniu nowych technologii lub zmian w technologii, dopuszczeniu do obrotu materiałów stosowanych w budownictwie lub innych wyrobów mogących mieć wpływ na zdrowie ludzi, jeżeli w toku wykonywanych czynności stwierdzi, że z powodu nieuwzględnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych określonych w obowiązujących przepisach mogłoby nastąpić zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.

Główny cel działalności Stacji **„Doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Jędrzejowie z wykorzystaniem usług cyfrowych”** oraz cele szczegółowe działalności w 2024 r. tj.: realizacja projektów mających na celu usprawnienie działania oraz informatyzację Stacji; wzmocnienie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności, żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością; poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego wody poprzez przygotowania do wdrożenia przepisów w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody w związku z implementacją dyrektywy 2020/2184 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi; dalsza informatyzacja Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia, higieny środowiska, nadzoru nad chemikaliami, promocji i edukacji zdrowotnej, epidemiologii, nadzoru i kontroli, obiegu dokumentów; wyposażenie pracowników w nowoczesny sprzęt do pracy (laptopy, telefony typu VoIP, telefony komórkowe), szybkie i bezpieczne łącze internetowe, a także wspólne środowisko pracy w cyfrowej chmurze; podnoszenie cyfrowych kompetencji pracowników Inspekcji poprzez szkolenia z ekspertami w zakresie wdrażanych zmian.

Nastąpiła poprawa koordynacji pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, rozwój Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (*SEPIS*) w zakresie obszaru bezpieczeństwa przeciwepidemicznego, bezpieczeństwa żywności i żywienia oraz higieny środowiska, podłączenie PSSE do rządowej sieci GovNet (realizacja projektu pn. „Podniesienie poziomu bezpieczeństwa sieci teleinformatycznej używanej w ramach Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez rozbudowę rządowej sieci teletransmisyjnej GovNet w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, Oś Priorytetowa V (POPC REACT-EU)”), trwa budowanie wizerunku PIS (w tym GIS) jako innowacyjnej instytucji zaufania społecznego, skutecznie reagującej na wyzwania zdrowia publicznego, wykorzystującej nowoczesne technologie i potencjał pracowników - cel główny i cele szczegółowe zawarte są w zatwierdzonym „Planie zasadniczych przedsięwzięć Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Jędrzejowie na 2024 rok” wraz z głównymi kierunkami działania, zasadniczymi zamierzeniami i harmonogramem nadzoru nad obiektami.

W działalności kontrolnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej funkcjonuje system zarządzania w nadzorze sanitarnym na podstawie księgi jakości i jednolitych procedur ogólnych oraz procedur kontrolnych obiektów i urządzeń. Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Jędrzejowie korzysta z **Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (*SEPIS*)** - to rozwiązanie cyfrowe, które zostało przygotowane dla całej inspekcji sanitarnej, aby zoptymalizować efektywność jej pracy - jest narzędziem do obsługi procesów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. System jest obowiązkowy dla inspekcji i służy do podejmowania zgłoszeń o bliskich kontaktach od obywateli i zgłoszeń z infolinii (obecnie do obsługi procesów reagowania na stan epidemii/stan zagrożenia epidemicznego i zapobiegania jej dalszemu rozprzestrzenianiu). Docelowo, modułowy i uniwersalny system pomoże Państwowej Inspekcji Sanitarnej obsłużyć sprawę w każdym obszarze jej działalności. System *SEPIS* powstał na podstawie badania potrzeb bezpośrednich użytkowników i ma ułatwić im pracę poprzez dostosowanie funkcjonalności do ich preferencji. Pandemia COVID-19 sprawiła, że wszyscy musieli stawić czoła wyzwaniom w używaniu nowych technologii - to, co jest niewątpliwym sukcesem to *SEPIS* – System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Jednocześnie realizowane były zadania w ramach systemów informatycznych działających w Unii Europejskiej tj. Systemu Wczesnego

Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Paszach – **RASFF**, system **Woda-Excel** - monitoring jakości wody, ocena ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywności (przestrzegania zasad **GMP, GHP, HACCP**), uczestniczo w realizacji zadań ujętych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia, podejmowane były działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa a także działania profilaktyczne - edukacyjne i innowacyjne adekwatne do sytuacji epidemiologicznej i do zaplanowanych celów oraz zasadniczych zadań. Podejmowano działania, mające na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Informacje zawarte w niniejszej ocenie wskazują, iż bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu jędrzejowskiego utrzymuje się na dobrym poziomie co jest zasługą nie tylko służb sanitarnych, ale również współdziałania z innymi służbami kontrolnymi oraz rosnącej świadomości społecznej co do wagi zagadnień sanitarnych i epidemiologicznych. Sytuację epidemiologiczną i stan sanitarny powiatu jędrzejowskiego opracowano na podstawie informacji i materiałów własnych.

Niniejszym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jędrzejowie wykonując ustawowe zadania na podstawie prowadzonego nadzoru sanitarnego zgodnie z kompetencjami przedstawia poniżej ocenę stanu sanitarnego powiatu jędrzejowskiego.

I. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO

W 2024 roku przeprowadzono 119 kontroli z zakresu: programu szczepień ochronnych, procedur dotyczących zapobiegania chorobom zakaźnym w miejscu pracy, prowadzenia dokumentacji kontroli wewnętrznych, oceny pomieszczeń podmiotów leczniczych, procesów dezynfekcji i sterylizacji. Zarejestrowano 1380 przypadków zachorowań na choroby zakaźne, w tym 372 przypadki zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2. Przeprowadzono 196 dochodzeń epidemiologicznych.

Na terenie powiatu znajduje się 42 autoklawów (2 - szpital, 11 – ośrodki zdrowia, 29 – indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie), które służą do sterylizacji narzędzi i sprzętu medycznego, wszystkie sprawne.

Autoklawy są kontrolowane wewnętrznie przez użytkowników testami chemicznymi, fizycznymi oraz biologicznymi jeden raz w miesiącu. Zewnętrzna kontrola dokonywana w ramach nadzoru sanitarnego przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Jędrzejowie, przeprowadzana jest tylko w szczególnych przypadkach na przykład naruszenia łańcucha sterylności. Podmioty lecznicze używają środków dezynfekcyjnych dopuszczonych przez Ministerstwo Zdrowia (każdy środek dezynfekcyjny posiada kartę charakterystyki) i stosowane są zarówno do powierzchni, narzędzi medycznych jak i rąk.

W nadzorowanych podmiotach leczniczych są opracowane i wdrożone odpowiednie procedury postępowania w czasie epidemii/stanu zagrożenia epidemicznego, pracownikom służby zdrowia zapewniono obowiązujące środki ochrony osobistej i środki dezynfekcyjne.

Wykonawstwo w zakresie obowiązkowych szczepień ochronnych jest nadal na dobrym poziomie. Do nadzorowanych Punktów Szczepień wydano 10063 sztuki preparatów szczepionkowych.

W 2024 roku w ramach **Powszechnego Programu Szczepień HPV** odbyły się liczne spotkania pracowników Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej pionów Oświaty Zdrowotnej, Higieny Dzieci i Młodzieży oraz pionu Przeciwepidemicznego z uczniami, rodzicami i dyrekcją szkół na terenie powiatu jędrzejowskiego. **Zorganizowano również konferencję „Szczepimy się przeciwko HPV”** na którym głównym prelegentem był dr n. med. Leszek Smorąg. Specjalista ginekologii, położnictwa i ginekologii onkologicznej.

Od 15 października 2024 roku ruszył również program bezpłatnych szczepień przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży realizowany w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej. O szczegółach programu mieszkańcy regionu mogli dowiedzieć się między innymi za pośrednictwem informacji umieszczanych w social mediach Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jędrzejowie.

W 2024 roku z powodu zagrożenia powodziami związanymi z możliwością występowania ekstremów pogodowych przeprowadzono dodatkowe kontrole u nosicieli duru brzusznego (nie stwierdzono zagrożeń).

Zatrucia pokarmowe

W 2024 roku na terenie powiatu jędrzejowskiego nie wystąpiły ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych w powiecie jędrzejowskim w 2024 roku

W ocenie stanu zdrowotnego ludności ważny miernik stanowi natężenie chorób zakaźnych, których poziom uzależniony jest od efektywności działania służby zdrowia przez stosowanie szczepień ochronnych oraz od stanu higieny i zachowań zdrowotnych ludności.

Lp.	Choroba zakaźna	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1.	Salmonellozy – zatrucia pokarmowe	10	12	9	5	13	15	11
2.	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe, niezbyt jelitowy wywołany przez rotawirusy	19	72	6	8	43	15	59
3.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe u dzieci do lat 2	10	13	4	9	11	5	31
4.	Choroba meningokokowa – zapalenie opon mózgowych	0	0	0	0	0	0	0
5.	Borelioza z Lyme	3	0	0	0	0	19	25
6.	Wirusowe zapalenie wątroby typu „B”- przewlekłe	0	0	0	0	0	0	0
7.	Wirusowe zapalenie wątroby typu „C”	0	0	0	0	0	0	0
8.	Krztusiec	0	0	0	0	0	0	8
9.	Ospa wietrzna	231	362	100	187	290	247	264
10.	Różyczka	0	0	0	0	0	0	0
11.	Świnka	0	1	0	0	0	0	0
12.	Kleszczowe zapalenie mózgu	0	0	1	0	1	0	0

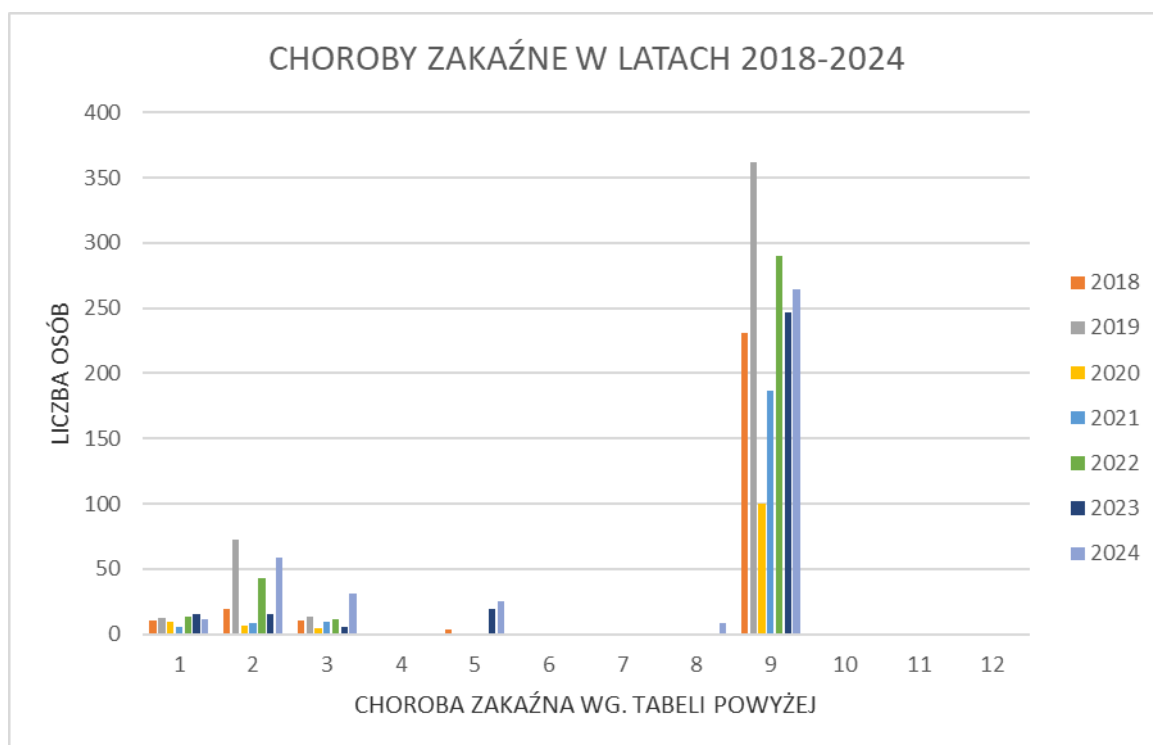
Ponadto w roku **2024** zarejestrowano przypadki chorób zakaźnych:

- płonica/szkarlatyna – **75**
- wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez norowirusy – **31**
- wirusowe zakażenie jelitowe inne określone – **4**
- wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone – **12**
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *clostridium difficile* – **27**
- wirusowe zapalenie opon mózgowych – **1**
- zapalenie opon mózgowych i inne nieokreślone – **1**
- styczność i narażenie na wściekliznę, potrzeba szczepień – **23**
- wirusowe zapalenie wątroby typu A – **0**
- zatrucie jadem kiełbasianym - **1**
- grypa – **276**
- mpox – **0**
- nowo wykryte HCV - **0**
- **zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) - 359**
- **RSV-47**

Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1284) oraz Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 338) nakładają na osoby ze stycznością obowiązek poddania się badaniom i jednocześnie dają uprawnienia organom inspekcji sanitarnej do prowadzenia nadzoru epidemiologicznego. Pozwala to na szersze niż w latach wcześniejszych badanie osób z kontaktu z chorymi na gruźlicę. Badania te prowadzą organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej z udziałem lekarzy. Badanie osób z kontaktu przebiega zgodnie z regułami ustalonymi przez międzynarodowe grupy ekspertów i obejmuje badanie lekarskie, testy immunologiczne wykrywające zakażenie prątkiem gruźlicy (próba tuberkulinowa lub test IGRA) i badanie radiologiczne klatki piersiowej.

W 2024 roku zarejestrowano 5 przypadków gruźlicy.

W latach ubiegłych: w 2023 roku zarejestrowano 16 przypadków gruźlicy, w 2022 roku 4 przypadki, w 2021 nie zarejestrowano przypadków gruźlicy, w 2020 roku zarejestrowano 5 przypadków gruźlicy, w 2019 roku zarejestrowano 13 przypadków gruźlicy, w 2018 roku zarejestrowano 15 przypadków gruźlicy, w 2017 roku zarejestrowano 15 przypadków gruźlicy, w 2016 roku zarejestrowano 19 przypadków gruźlicy, w 2015 roku zarejestrowano 17 przypadków gruźlicy a w roku 2014 zarejestrowano 26 przypadków gruźlicy - zatem obserwuje się tendencję malejącą.

Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu jędrzejowskiego włączając placówki oświatowe oraz zakłady opieki zdrowotnej w roku 2024 była stabilna.

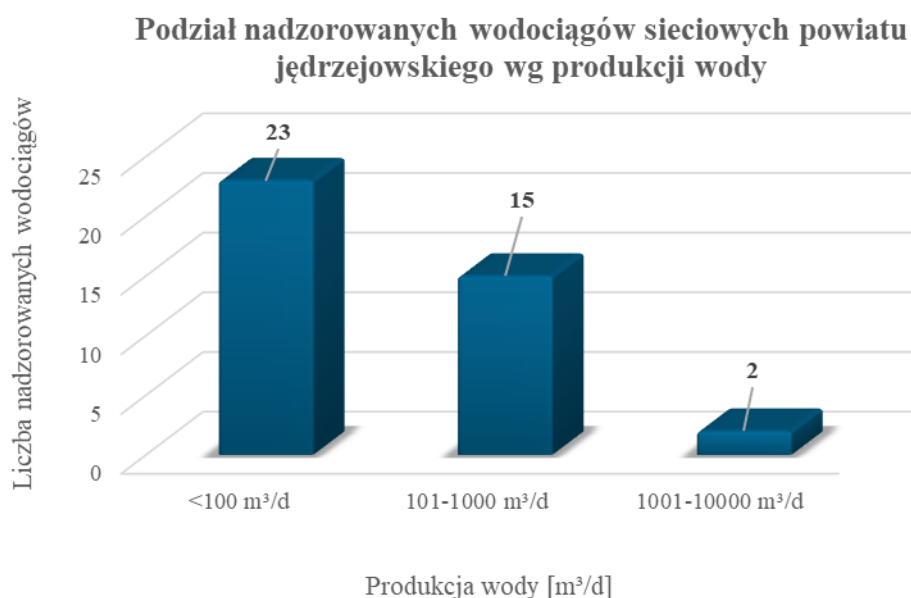
II. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA

Wprowadzenie

Na terenie powiatu jędrzejowskiego nadzorem sanitarnym w 2024 roku objętych było **54 wodociągi** (37 sieciowych, 3 zakładowe i 14 lokalnych) w poszczególnych gminach:

- Gmina Jędrzejów: 14 wodociągów (6 sieciowych, 8 lokalnych)
- Gmina Sędziszów: 11 wodociągów (7 sieciowych, 1 zakładowy, 3 lokalne)
- Gmina Małogoszcz: 4 wodociągi (2 sieciowe, 1 zakładowy, 1 lokalny)
- Gmina Sobków: 9 wodociągów (9 sieciowych)
- Gmina Wodzisław: 6 wodociągów (5 sieciowych, 1 zakładowy)
- Gmina Imielno: 3 wodociągi sieciowe
- Gmina Oksa: 2 wodociągi sieciowe
- Gmina Nagłowice: 3 wodociągi (2 sieciowe, 1 lokalny)
- Gmina Słupia Jędrzejowska: 2 wodociągi (1 sieciowy, 1 lokalny)

Łącznie z wody dostarczanej przez nadzorowane wodociągi sieciowe korzystało **72 806** mieszkańców, a z wodociągów lokalnych korzystało **649** mieszkańców.

Na terenie powiatu jędrzejowskiego przeważają wodociągi małe, których produkcja wody nie przekracza 100 [m³/d].

Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

Wodociągi o produkcji < 100m³/d

W tej grupie są **23** wodociągi sieciowe (w tym 20 sieciowych i 3 zakładowe). Skontrolowano **23**. Przeprowadzono **67** kontroli (w tym **65** poborów próbek wody przeznaczonej do spożycia i 2 kontrole urządzeń wodnych).

W roku 2024 w wodociągu sieciowym Korytnica w 1 próbce wody stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii grupy coli (53 j.t.k./100 ml) oraz liczby enterokoków kałowych (72 j.t.k./100 ml); w wodociągu zakładowym SEFAKO w 1 próbce wody stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii grupy coli (58 j.t.k./100 ml). Wydane zostały 2 decyzje administracyjne unieruchamiające w/w wodociągi, stwierdzające brak przydatności wody do spożycia przez ludzi. W wyniku niezwłocznych skutecznych działań podjętych przez Zarządców w/w wodociągów w zakresie uzdatniania (dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowych) doprowadzono jakość wody do obowiązujących norm. Na podstawie sprawozdań z badań wody pobranej przez Zarządców w/w wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej oraz na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jędrzejowie, nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów. Wobec powyższego wydane zostały decyzje uruchamiające w/w wodociągi stwierdzające przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W pozostałych skontrolowanych w tej grupie wodociągach sieciowych woda odpowiadała obowiązującym wymaganiom sanitarnym określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Wodociągi o produkcji 101m³/d - 1000m³/d

W tej grupie jest **15** wodociągów sieciowych. Skontrolowano **15**. Przeprowadzono **79** kontroli (w tym **75** poborów próbek wody przeznaczonej do spożycia i 4 kontrole urządzeń wodnych).

W roku 2024 w wodociągu sieciowym Lipno w 1 próbce wody stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii grupy coli (47 j.t.k./100 ml); w wodociągu sieciowym Opatkowice w 1 próbce wody stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii grupy coli (48 j.t.k./100 ml); w wodociągu sieciowym Wodzisław w 1 próbce wody stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii grupy coli (63 j.t.k./100 ml) oraz liczby enterokoków kałowych (12 j.t.k./100 ml). Wydane zostały 3 decyzje administracyjne unieruchamiające w/w wodociągi, stwierdzające brak przydatności wody do spożycia przez ludzi. W wyniku niezwłocznych skutecznych działań w zakresie uzdatniania (dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej) podjętych przez Zarządców w/w wodociągów doprowadzono jakość wody do obowiązujących norm. Na podstawie sprawozdań z badań wody pobranej przez Zarządców w/w wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej oraz na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jędrzejowie nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów. Wobec powyższego wydane zostały decyzje uruchamiające w/w wodociągi stwierdzające przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W wodociągu sieciowym Opatkowice w 1 próbce wody stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii grupy coli (7 j.t.k./100 ml). Wydana została decyzja o warunkowej przydatności wody w zakresie przekroczenia dopuszczalnej wartości liczby bakterii grupy coli do czasu doprowadzenia jakości wody do wymagań określonych w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Podjęte działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody, co potwierdziły badania laboratoryjne, wykonane w ramach kontroli wewnętrznej przez Zarządcę oraz na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jędrzejowie, nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów. W związku z powyższym wydano decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia przez ludzi. W pozostałych skontrolowanych w tej grupie wodociągach sieciowych woda odpowiadała obowiązującym wymaganiom sanitarnym określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Wodociągi o produkcji 1001m³/d - 10000m³/d

W tej grupie są **2** wodociąg sieciowe. Skontrolowano **2**. Przeprowadzono **27** kontroli (w tym **27** poborów próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi).

W skontrolowanych w tej grupie wodociągach sieciowych woda odpowiadała obowiązującym wymaganiom sanitarnym określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Wykaz producentów wody dostarczających wodę z indywidualnych ujęć jako część działalności handlowej lub do budynków użyteczności publicznej (wodociągi lokalne) o produkcji < 100 m³/d.

W tej grupie jest **14** wodociągów. Skontrolowano **14**. Przeprowadzono **47** kontroli (w tym **47** poborów próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi).

W skontrolowanych w tej grupie wodociągach lokalnych woda odpowiadała obowiązującym wymaganiom sanitarnym określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), z wyjątkiem czasowej nieprzydatności wody do spożycia z ujęcia lokalnego Centrum Administracyjne Placówek dla Dzieci i Młodzieży im. Ireny Mrożewskiej, ul. Kacpra Walewskiego 6, gm. Nagłowice – stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii grupy coli (43 j.t.k./100 ml).

W związku z powyższym wydana została decyzja unieruchamiająca w/w ujęcie indywidualne. Podjęte niezwłoczne działania doprowadziły do poprawy jakości wody, co potwierdziły badania laboratoryjne, wykonane w ramach kontroli wewnętrznej przez Zarządcę oraz na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jędrzejowie nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów. Wobec powyższego wydana została decyzja uruchamiająca w/w wodociąg stwierdzająca przydatność wody do spożycia przez ludzi. W pozostałych skontrolowanych w tej grupie wodociągach lokalnych woda odpowiadała obowiązującym wymaganiom sanitarnym określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek *Legionella* sp.

W minionym roku w ramach kontroli jakości ciepłej wody użytkowej w zamkniętych podmiotach leczniczych oraz w budynkach zamieszkania zbiorowego przeprowadzono **8** kontroli i pobrano **18** próbek wody ciepłej do badania w kierunku obecności pałeczek *Legionella*:

- szpital – **6** (2 kontrole po 3 próbki)
- zakład opieki leczniczej – **4** (2 kontrole po 2 próbki)
- Schronisko Młodzieżowe w Nagłowicach – **2** (1 kontrola po 2 próbki)
- Ośrodek Wczasowy „Wierna” w Bocheńcu – **2** (1 kontrola po 2 próbki)
- Hotel „Stara Fabryka” w Małogoszczu – **2** (1 kontrola po 2 próbki)
- Pokoje noclegowe „Potocki Dwór” w Potoku Wielkim – **2** (1 kontrola po 2 próbki).

We wszystkich przypadkach jakość wody była zgodna z obowiązującymi normami Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Podsumowanie i wnioski

W 2024 roku jakość wody w nadzorowanych wodociągach sieciowych i lokalnych odpowiadała obowiązującym wymaganiom sanitarnym pod względem bakteriologicznym,

z wyjątkiem czasowych nieprzydatności do spożycia wody z wodociągów sieciowych: Lipno, Opatkowice, Korytnica, Wodzisław, z wodociągu zakładowego Sefako oraz z wodociągu lokalnego Centrum Administracyjne Placówek dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach im. Ireny Mrożewskiej ul. Kacpra Walewskiego 6, gm. Nagłowice. Wydane zostały decyzje administracyjne unieruchamiające w/w wodociągi. Zarządcy w/w wodociągów sieciowych, wodociągu zakładowego oraz wodociągu lokalnego podjęli niezwłocznie działania, które doprowadziły do poprawy jakości wody, co potwierdziły badania laboratoryjne, wykonane w ramach kontroli wewnętrznej przez Zarządców w/w wodociągów oraz w ramach nadzoru sanitarnego. Na podstawie sprawozdań z badań wody stwierdzono, że jakość wody spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Wydane zostały decyzje uruchamiające w/w wodociągi stwierdzające przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2024 roku wydano 1 decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia w związku z przekroczeniami bakteriologicznymi tj.: wodociąg sieciowy Opatkowice, gm. Imielno. Zarządca w/w wodociągu sieciowego podjął niezwłocznie działania, które doprowadziły do poprawy jakości wody, co potwierdziły badania laboratoryjne, wykonane w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach nadzoru sanitarnego. Na podstawie sprawozdań z badań wody stwierdzono, że jakość wody spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Wydana została decyzja stwierdzająca przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Należy stwierdzić, że w 2024 roku jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi uległa nieznacznemu polepszeniu w stosunku do 2023 roku (*wydano 1 decyzję o warunkowej przydatności wody oraz 6 decyzji unieruchamiających nadzorowane wodociągi w przypadkach stwierdzonych przekroczeń w badanych próbkach wody wskaźnikowych parametrów mikrobiologicznych*), natomiast w 2023 roku (*wydano 1 decyzję o warunkowej przydatności wody oraz 8 decyzji unieruchamiających nadzorowane wodociągi w przypadkach stwierdzonych przekroczeń w badanych próbkach wody wskaźnikowych parametrów mikrobiologicznych*).

Sanitarna ochrona powietrza atmosferycznego

Na terenie powiatu jędrzejowskiego nie prowadzi się pomiarów opadu pyłu.

III. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego odbywają się na podstawie Art. 3 Ustawy z dnia 14.03.1985 r o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 416).

Opinie sanitarne (postanowienia, decyzje, inne) wydawane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jędrzejowie:

STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Wydano:

- 0** opinii sanitarnych wyrażających zgodę na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- 7** opinii sanitarnych uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 5** opinii sanitarnych dotyczących opiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

OCENY ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO

Wydano:

- 4** opinie sanitarne co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w tym:
- 3** opinii sanitarnych nie stwierdzających konieczności przeprowadzenia oceny o oddziaływaniu na środowisko dla przedmiotowych inwestycji: 2 opinie dla elektrowni fotowoltaicznych,
- 1** opinia sanitarna dla przebudowy drogi;
- 1** opinia sanitarna stwierdzające konieczność przeprowadzenia oceny o oddziaływaniu na środowisko: 1 opinia sanitarna dla budowy farmy wiatrowej;
- 0** opinii sanitarnych określających zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- 1** opinia sanitarna (postanowienie) uzgadniających warunki realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach: 1 postanowienie dla zakładu przetwarzania odpadów komunalnych,
- 0** opinii sanitarnych przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

UZGADNIANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ POD WZGLĘDEM WYMAGAŃ HIGIENICZNYCH I ZDROWOTNYCH

Wydano:

- 26** opinii sanitarnych uzgadniających dokumentacje projektowe pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

ZASTOSOWANIA ROZWIĄZAŃ INNYCH NIŻ OKREŚLONE, W OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISACH PRAWA, W TYM W ZAKRESIE WARUNKÓW TECHNICZNYCH

PPIS w Jędrzejowie w 2024 roku nie wydawał zgody na zastosowanie rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawa, w tym w zakresie warunków technicznych.

OPINIOWANIE PROJEKTÓW PLANÓW REMEDIACJI ORAZ WARUNKÓW PRZEPROWADZANIA DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH W ŚRODOWISKU

PPIS w Jędrzejowie w 2024 roku nie opiniował projektów planów remediacji oraz warunków przeprowadzania działań naprawczych w środowisku.

UCZESTNICZENIE W DOPUSZCZENIU DO UŻYTKOWANIA OBIEKTU BUDOWLANANEGO

PPIS w Jędrzejowie wydał **19** stanowisk w związku z uczestnictwem w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych (przebudowa stacji paliw, 2 budynki – markety spożywcze, 2 budynki handlowo-usługowe, rozbudowa przedszkola o oddział żłobkowy, rozbudowa szpitala, zakład wyciskania aluminium, zbiorniki na paliwa w istniejącej stacji paliw, rozbudowa istniejącego budynku handlowo-usługowego, rozbudowa istniejącej szkoły o przedszkole, hala produkcyjno-magazynowa, budynek magazynowy z częścią biurową, rozbudowa i przebudowa istniejącej cementowni, budowa szkolnej hali sportowej, rozbudowa sieci wodociągowej, rozbudowa sieci kanalizacyjnej).

SPRZECIWY PRZECIWKO URUCHOMIENIU WYBUDOWANEGO LUB PRZEBUDOWANEGO ZAKŁADU PRACY LUB INNEGO OBIEKTU BUDOWLANEGO, W TYM WOBEC DOPUSZCZENIA DO UŻYTKOWANIA

PPIS w Jędrzejowie w 2024 roku nie wydawał sprzeciwu przeciwko uruchomieniu wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego, w tym wobec dopuszczenia do użytkowania.

INNE SPRAWY (STANOWISKA O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ DLA PODMIOTÓW LECZNICZYCH, ZAKŁADÓW FRYZJERSKICH, ZAKŁADÓW KOSMETYCZNYCH, MOŻLIWOŚĆ ZMIANY SPOSOBU UŻYTKOWANIA OBIEKTÓW ITP.)

PPIS w Jędrzejowie wydał **60** opinii sanitarnych dotyczące możliwości zmiany sposobu użytkowania lokali oraz spełnieniu wymagań sanitarno-higienicznych, a także dotyczących warunków zabudowy: zakładów fryzjerskich, zakładów kosmetycznych, uzgadniających warunków zabudowy oraz uzgadniających lokalizację inwestycji celu publicznego.

KONTROLE (WIZJE LOKALNE, KONTROLE W TRAKCIE REALIZACJI INWESTYCJI)

Łącznie Pion Nadzoru Zapobiegawczego PSSE w Jędrzejowie przeprowadził **51** kontroli /wizji lokalnych obiektów oraz uczestniczył dodatkowo w **15** kontrolach pomocniczych wspólnych

z Sekcją Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku. Były to kontrole na wniosek dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych oraz kontrole dotyczące spełnienia wymagań sanitarno-higienicznych w lokalach. Nie dokonywano kontroli obiektów w trakcie realizacji inwestycji.

DECYZJE OPŁATOWE

W 2024r. Pion Nadzoru Zapobiegawczego PSSE w Jędrzejowie wydał **108** decyzji opłatowych.

DECYZJE MERYTORYCZNE

W 2024r. Pion Nadzoru Zapobiegawczego PSSE w Jędrzejowie wydał **2** decyzje merytoryczne dotyczące spełnienia wymagań sanitarnych dla pomieszczeń żłobka.

POSTANOWIENIA

W 2024r. Pion Nadzoru Zapobiegawczego PSSE w Jędrzejowie wydał 1 postanowienie w tym prostujące z urzędu omyłkę oczywistą.

ZAŻALENIA, ODWOŁANIA

W 2024r. do Pionu Nadzoru Zapobiegawczego PSSE w Jędrzejowie nie wpłynęły skargi i zażalenia.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI DZIAŁAMI STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ

Współpraca z oddziałami nadzoru bieżącego i sekcjami branżowymi Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Jędrzejowie przebiega poprawnie. Większość opinii wydawanych przez nadzór zapobiegawczy jest konsultowana z nadzorem bieżącym, w tym także projekty budowlane. W odbiorach inwestycji uczestniczą przedstawiciele nadzoru bieżącego, a także odwrotnie nadzór zapobiegawczy jest angażowany jako pomoc do obiektów czynnych, gdy zachodzi taka potrzeba.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI ORGANAMI

Współpraca z urzędami miast i gmin, Starostwem Powiatowym oraz innymi jednostkami uzgadniającymi dokumentację projektową i uczestniczącymi w procesie inwestycyjnym jest rzeczowa i układa się poprawnie z korzyścią dla celów jakim służymy.

- Współpraca z urzędami miast i gmin wynikająca z ustawy o planowaniu przestrzennym oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko polegała na wydawaniu opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko
- Współpraca z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach polegała na wymianie informacji związanych z inwestycjami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko
- Współpraca z Nadzorem Budowlanym Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie polegała na uczestniczeniu PPIS w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

WNIOSKI I UWAGI KOŃCOWE

Obserwuje się zanik samowoli budowlanych związanych z budową nowych obiektów, jednakże przy realizacji robót modernizacyjnych inwestorzy nadal wykazują dużą swobodę (samowolne zmiany sposobu użytkowania). Następuje stały wzrost jakości robót budowlanych oraz użytych do budowy materiałów. Tak jak w latach poprzednich zdecydowanie lepsza jest realizacja dużych obiektów wykonywanych przez profesjonalne firmy. Wzrosło zrozumienie likwidacji barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych w nowo budowanych oraz modernizowanych obiektach użyteczności publicznej zarówno dużych o specjalnym znaczeniu, a także małych np. sklepy, zakłady usługowe.

W opiniowanej dokumentacji uwzględniano wszędzie gdzie było to konieczne likwidację barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych. Kontrolowano także wymogi z tym związane przy każdym odbiorze, jeśli takie elementy występowały.

Wszystkie obiekty realizowane są w oparciu o projekty budowlane, zaopiniowane w zakresie spełnienia wymagań sanitarnohigienicznych przez rzeczoznawców lub właściwych terenowo PPIS. Obserwuje się coraz lepsze wykonawstwo nowych obiektów handlowych, gastronomicznych, gabinetów lekarskich, zakładów fryzjersko-kosmetycznych i innych obiektów użyteczności publicznej.

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego w **2024 r.** przeprowadzono **410** kontroli sanitarnych w obiektach użyteczności publicznej (w tym w podmiotach leczniczych). Skontrolowano **239** obiektów (w tym 54 wodociągi (tj. 40 wodociągów sieciowych oraz 14 wodociągów lokalnych) i 10 środków transportu (5 samochodów specjalistycznych do przewozu zwłok i szczątków ludzkich (karawanów) oraz 5 karetek pogotowia ratunkowego) na **380** obiektów wg ewidencji na koniec 31.12.2024 r., co stanowi **62,9 %**.

Stan sanitarny wybranych obiektów i urzędów

Ustępy publiczne

Na terenie miasta Jędrzejowa znajduje się **1** ustęp publiczny, stały, skanalizowany.
- skontrolowano – 1 – przeprowadzono – 1 kontrolę sanitarną
Obiekt nieprzystosowany dla osób niepełnosprawnych. Ponadto przeprowadzono kontrole toalet przenośnych na terenie Kąpieliska w Sędziszowie i na terenie Miejsca Rekreacyjnego „Park” w Jędrzejowie. Toalety utrzymane czysto, zapewnione środki higieniczne i dezynfekcyjne.

Obiekty pomocy społecznej

Na terenie powiatu znajduje się 1 Dom Pomocy Społecznej – skontrolowano 1 przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Zakres kontroli obejmował stan sanitarno – techniczny pokoi mieszkalnych, pokoi dziennego pobytu, pomieszczeń pomocniczych w tym higieniczno – sanitarnych, postępowania z bielizną czystą i brudną, odpadami medycznymi i komunalnymi oraz zakresu szczepień ochronnych.

Obiekty hotelarskie

Nadzorem sanitarnym objęto **10 obiektów hotelarskich** w tym:
- 4 hotele – skontrolowano – 3 – przeprowadzono – 3 kontrole sanitarne;
- 4 moteli – skontrolowano – 3 – przeprowadzono – 3 kontrole sanitarne;
- 1 pensjonat – skontrolowano – 1 - przeprowadzono – 1 kontrolę sanitarną;
- 1 kemping – skontrolowano – 0 – działalność zawieszona na czas nieokreślony;
Skontrolowano **7 obiektów** – przeprowadzono **7 kontroli**. Zakres kontroli obejmował: zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków, gospodarkę odpadami komunalnymi, postępowanie z bielizną pościelową, utrzymanie bieżącej czystości i porządku w pomieszczeniach. W nadzorowanych obiektach nie stwierdzono zaniedbań w utrzymaniu bieżącej czystości i porządku oraz w zakresie stanu sanitarnego. We wszystkich obiektach stwierdzono prawidłowy stan sanitarny i techniczny.

Nadzorem sanitarnym objęte są również **inne obiekty w których świadczone są usługi hotelarskie**. Do tej grupy zaliczono **21 obiektów**, tj:

- 11 pokoi noclegowych – skontrolowano – 8 – przeprowadzono – 8 kontroli
- 10 agroturystyk – skontrolowano – 4 - przeprowadzono – 5 kontroli

Przeprowadzono **13 kontroli** w **12 obiektach**. Obiekty oceniono jako dobre pod względem sanitarno-porządkowym i technicznym.

W 1 obiekcie hotelarskim pobrano **2 próbki ciepłej wody użytkowej** do badań na obecność pałeczek Legionella. W badanych próbkach nie stwierdzono ponadnormatywnej ilości bakterii w 100ml.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

W 2024 r. na terenie powiatu jędrzejowskiego świadczyło usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej w **123 zakłady**. Skontrolowano **56 zakładów** (45,5 % ujętych w ewidencji) w których przeprowadzono **56 kontroli**, tj:

- 68 zakładów fryzjerskich – skontrolowano – 28 – przeprowadzono 28 kontroli
- 47 zakłady kosmetyczne – skontrolowano – 23 – przeprowadzono – 23 kontrole
- 3 zakłady tatuażu – skontrolowano – 2 – przeprowadzono – 2 kontrole sanitarne
- 1 zakład odnowy biologicznej – skontrolowano -1 przeprowadzono – 1 kontrolę
- 4 inne zakłady w których świadczone są łącznie więcej niż jedna usługa – skontrolowano – 2 – przeprowadzono – 2 kontrole

W skontrolowanych zakładach stwierdzono właściwy stan sanitarno-techniczny i porządkowy. W sposób prawidłowy prowadzone są zabiegi mycia i dezynfekcji oraz sterylizacji, w przypadkach możliwości naruszenia ciągłości tkanek podczas świadczonych usług, nie występuje zatem ryzyko przenoszenia chorób zakaźnych na inne osoby, nie stwierdzono nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami.

Obiekty komunikacji publicznej

Nadzorem sanitarnym objęte są **2 dworce PKP** w Jędrzejowie i Sędziszowie. Skontrolowano – **2** – przeprowadzono łącznie **2** kontrole. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno-technicznego i porządkowego kontrolowanych dworców.

Dworzec PKS w Jędrzejowie – 1 Centrum Komunikacyjnego dla autobusów na placu przyległym do dworca PKP w Jędrzejowie.

Skontrolowano – **1** – przeprowadzono 1 kontrolę

Stwierdzono właściwy stan sanitarno-techniczny i porządkowy.

Tereny rekreacyjne

W 2024 r. nadzorem sanitarnym według ewidencji objętych jest **11 obiektów** (Piaskownice – 8 i Parki miejskie – 3)

Skontrolowano – **3** Parki – przeprowadzono 3 kontrole. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno-technicznego i porządkowego kontrolowanych obiektów, gospodarka odpadami prawidłowa.

Cmentarze

W 2024 r. nadzorem sanitarnym według ewidencji objętych jest **35 cmentarzy**.

Skontrolowano – **7** – przeprowadzono – 7 kontroli

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno-technicznego i porządkowego kontrolowanych obiektów, gospodarka odpadami prawidłowa.

Domy przedpogrzebowe

W 2024 r. nadzorem sanitarnym według ewidencji objętych jest **6 domów** przedpogrzebowych.

Skontrolowano – **3** – przeprowadzono - 3 kontrole sanitarne

Stan sanitarno – techniczny i porządkowy skontrolowanych obiektów właściwy, gospodarka odpadami prawidłowa.

Ponadto skontrolowano 5 samochodów specjalnych pogrzebowych do transportu zwłok ludzkich/karawan – przeprowadzono 5 kontroli / nie stwierdzono uchybień.

Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2024 r. nadzorem sanitarnym objętych jest według ewidencji 54 obiekty, w tym :

- obiekty sportowe – 3 siłownie
- dom kultury – 1 (skontrolowano – 1 – przeprowadzono 1 kontrolę)
- stacje paliw – 23 (skontrolowano 13 – przeprowadzono 13 kontroli)
- MOP (Miejsca Obsługi Podróżnych przy trasie S7) – 4 (skontrolowano 4 – przeprowadzono 4 kontrole)
- usługi pogrzebowe – 1
- apteki – 20
- muzeum – 1
- krematorium – 1 (skontrolowano 1 – przeprowadzono 1 kontrolę)

Skontrolowano łącznie 19 obiektów - przeprowadzono 19 kontroli

Stan sanitarno-techniczny i porządkowy skontrolowanych obiektów właściwy, gospodarka odpadami prawidłowa.

Kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli i baseny kąpielowe

W 2024 r. na terenie powiatu jędrzejowskiego nadzorem sanitarnym objęte były: **1 Kąpielisko** w Sędziszowie oraz **1 Basen kąpielowy** – kryta pływalnia w Jędrzejowie. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną basenu w Jędrzejowie – nie stwierdzono nieprawidłowości. Z nadzorowanego basenu kąpielowego w Jędrzejowie pobrano łącznie **6 próbek wody**. Pod względem bakteriologicznym i fizyko-chemicznym wszystkie próby odpowiadały wymaganiom sanitarnym.

Podczas poboru próbek wykonywano pomiary zawartości chloru wolnego w niecce basenowej.

Ponadto zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jędrzejowie 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli tj.: Miejsce Rekreacyjne „Zalew” w Jędrzejowie. Nie stwierdzono nieprawidłowości podczas kontroli sanitarnej wyznaczonego miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli.

W ramach kontroli wewnętrznej organizator miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli przed i w trakcie trwania sezonu kąpielowego pobrał do badania wodę: Jędrzejów – 2 próbki. Sprawozdania z badania wody przesłane przed otwarciem miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli i w trakcie sezonu potwierdziło właściwą jakość wody wykorzystywanej do kąpeli.

Ocena jakości wody w Kąpielisku w Sędziszowie w 2024 r.

Przed rozpoczęciem sezonu letniego do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jędrzejowie zgłoszono z nadzorowanego terenu jeden obiekt, do którego zastosowano status kąpieliska. Było to Kąpielisko w Sędziszowie zarządzane przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sędziszowie.

Przedstawiciele PPIS w Jędrzejowie w ramach nadzoru sanitarnego przed rozpoczęciem sezonu dokonali bieżącej oceny jakości wody, w tym poboru 2 próbek wody z kąpieliska. Wydano decyzję administracyjną Nr NHS.9020.2.2.16.2024 z dnia 26.06.2024 r. stwierdzającą przydatność wody do kąpeli w sezonie kąpieliskowym 2024 - zaplanowanym na okres od 1 lipca do 31 sierpnia 2024 roku.

Organizator odpowiednio oznakował kąpielisko, poprzez umieszczenie tablicy informacyjnej zawierającej dane wynikające z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018r. w sprawie ewidencji kąpielisk oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli (Dz. U. z 2018r., poz. 2476).

Organizator kąpieliska przedstawił harmonogram poboru próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, który został zatwierdzony przez PPIS w Jędrzejowie. Pobór próbek wody był realizowany zgodnie z planem. W ramach kontroli wewnętrznej dokonano 4 poborów próbek w 2 punktach (tj 8 próbek wody) oraz systematycznie przeprowadzano wizualną ocenę jakości wody w Kąpielisku. Organizator na bieżąco przekazywał wyniki badań PPIS w Jędrzejowie.

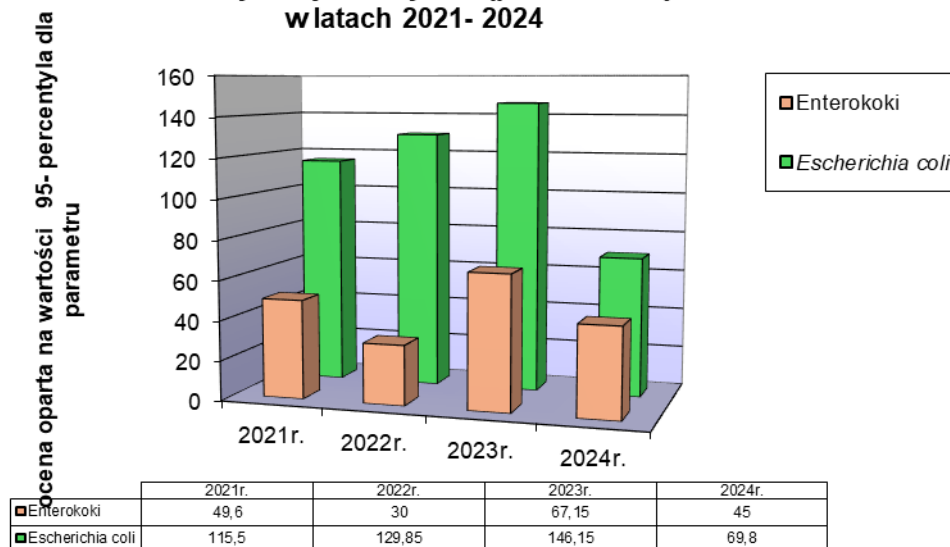
W trakcie sezonu woda z kąpieliska Sędziszów spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 255) i została oceniona jako **doskonała**.

W sezonach letnich w okresie od 2021 r. do 2024 r. ogółem ze zbiornika w Sędziszowie pobrano 40 próbek wody do laboratoryjnych badań mikrobiologicznych.

Analizując wyniki badań z **okresu czteroletniego** oraz wartości percentyla dla wyliczenia mikrobiologicznego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jędrzejowie zaklasyfikował jakość wody w kąpielisku jako **doskonałą** zgodnie z załącznikiem nr 1.B w/w rozporządzenia.

Ocena oraz klasyfikacja wody w Kąpielisku w Sędziszowie w latach 2021- 2024

PPIS w Jędrzejowie, podczas trwania sezonu, na bieżąco zamieszczał informacje o jakości wody w kąpielisku w Serwisie Kąpieliskowym znajdującym się na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego.

V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW, W KTÓRYCH WYKONYWANA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

Szpital

Nadzorem sanitarnym objęty jest **1** szpital –Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp.z o.o. w Jędrzejowie dysponujący **161** łózkami na **9** oddziałach: SOR, OIOM, pediatryczny, neonatologiczny, ginekologiczny, chirurgiczny, ortopedyczny, chorób wewnętrznych, hospicjum.

Nadal prowadzona jest rozbudowa szpitala w oparciu o wykorzystanie przyznanych środków – dotacji z funduszy Unii Europejskiej.

Zaopatrzenie w wodę

Szpital zaopatrywany jest w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z wodociągu sieciowego Jędrzejów. Jakość wody podlega monitoringowi kontrolnemu i przeglądowemu, który w ramach nadzoru sanitarnego realizowany jest przez PPIS w Jędrzejowie.

Docelowo przewidziano zainstalowanie zbiornika rezerwowego przepływowego jako rezerwowego źródła wody (w trakcie podłączania). Aktualnie opracowano procedurę, której celem jest zapewnienie bezawaryjnego zaopatrzenia Szpitala Specjalistycznego w wodę oraz zasady organizowania i postępowania w przypadkach awarii sieci wodociągowej w Szpitalu.

Zgodnie z procedurą w przypadkach awarii miejskiej sieci wodociągowej na podstawie zapewnienia Komendanta PSP w Jędrzejowie woda do Szpitala ma być dostarczana w cysternach lub w przewoźnych beczkach , tak aby zapewnić ciągłość pracy.

Badania ciepłej wody użytkowej (Legionella)

W 2024 r. w wyznaczonych punktach poboru próbek – łazienka na oddziale wewnętrznym i położniczym, izba przyjęć SOR – pobrano 2 razy: w marcu i w październiku łącznie 6 próbek ciepłej wody użytkowej. Badania wykonane w laboratorium PSSE we Włoszczowie wykazały, że w próbkach pobranych w marcu stwierdzono:

- SOR (łazienka dla pacjentów) - Liczba Legionella sp. 34 j.t.k./100ml
- Oddział Wewnętrzny (łazienka dla pacjentów – damska) – Liczba Legionella sp. 47 j.t.k./100ml
- Oddział Położniczo-Noworodkowy (gabinet zabiegowy) – Liczba Legionella sp. 28 j.t.k./100ml,

- natomiast w próbkach ciepłej wody użytkowej pobranych w październiku stwierdzono:
- SOR (łazienka dla pacjentów) – Liczba Legionella sp. 0 j.t.k./100ml
- Oddział Wewnętrzny (łazienka dla pacjentów (damska)) – Liczba Legionella sp. 0 j.t.k./100ml
- Oddział Położniczo-Noworodkowy (gabinet zabiegowy) – Liczba Legionella sp. 0 j.t.k./100ml.

Według Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Najwyższa dopuszczalna wartość - Liczba Legionella sp. < 100 j.t.k./100ml.

Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Postępowanie z odpadami wytwarzanymi w placówce odbywa się wg opracowanych procedur i zatwierdzonego programu gospodarki odpadami medycznymi. Pomieszczenia szpitala, w których powstają odpady wyposażone są w odpowiednie pojemniki jednorazowego użycia dostosowane do rodzaju odpadów i worki foliowe. Odpady medyczne segregowane są w miejscu ich powstawania zgodnie z instrukcją stanowiskową. Pojemniki i worki z odpadami medycznymi prawidłowo opisane. Do czasu przewiezienia ich do magazynu odpadów przechowywane są w wydzielonych pomieszczeniach (brudowniki) lub wydzielonych miejscach (w sanitariatach) na poszczególnych oddziałach. Wyznaczona osoba zgodnie z opracowanym harmonogramem przewozi odpady wózkiem transportowym do magazynu, w którym pozostają przez okres 48h–72h tj. do czasu odbioru przez firmę specjalistyczną „SPALMED” Robert Karpa, ul. Stawowa 3 B, 32-210 Książ Wielki.

Ewidencja wytwarzanych odpadów medycznych prowadzona jest w Systemie elektronicznym BDO, z którego jest generowana dokumentacja przekazania odpadów medycznych oraz roczna sprawozdawczość o wytworzonych odpadach medycznych i o gospodarowaniu tymi odpadami.

Odpady typu komunalnego usuwane na zewnątrz obiektu do kontenerów.

Ich odbiorem zajmuje się firma USŁUGI OCZYSZCZANIA „POLTER” z Jędrzejowa posiadająca wymagane zezwolenia.

Mycie i dezynfekcja wózków transportowych odbywa się wg opracowanej procedury, w wydzielonym pomieszczeniu dezynfektorni.

Ścieki ze szpitala odprowadzane są bezpośrednio do kanalizacji sanitarnej miejskiej.

Gospodarka bielizną szpitalną

Bielizna szpitalna prana jest poza obiektem – przewożona do pralni szpitalnej: Artmedik Sp.z o.o. Szpital Kielecki Św. Aleksandra, ul. Kościuszki 25, 25-316 Kielce. Na terenie placówki, w odrębnym budynku, w wydzielonych pomieszczeniach (magazyny

bielizny czystej i brudnej) dokonuje się przyjmowania i wydawania bielizny szpitalnej. Magazyny bielizny oddzielone są służą umywalkowo-fartuchową. Ponadto w budynku znajduje się zaplecze socjalno-szatniowe, sanitariat, składzik porządkowy. Stan sanitarno-techniczny tych pomieszczeń właściwy. Postępowanie z bielizną czystą i brudną odbywa się wg opracowanej procedury. Bielizna brudna na oddziałach zbierana jest do jednorazowych worków foliowych z zachowaniem rozdziału skażonej i nieskażonej, do czasu przekazania do magazynu przechowywana w brudownikach. Na oddziałach czysta bielizna przechowywana jest w szafach usytuowanych w ciągach komunikacyjnych lub w wydzielonym pomieszczeniu na regałach (oddział dziecięcy). Do magazynu brudna bielizna transportowana jest przy użyciu wydzielonego do tego celu wózka. Mycie i dezynfekcja wózka transportowego odbywa się w wydzielonym pomieszczeniu w dezynfektorni wg opracowanej procedury. Skuteczność prania i dezynfekcji bielizny potwierdzona była badaniami czystości mikrobiologicznej. Wyniki prawidłowe.

Dezynfekcja i sterylizacja

W szpitalu zabiegi dezynfekcyjne prowadzone są zgodnie z opracowanymi procedurami i zaleceniami producenta. Stosowane w placówce preparaty do dezynfekcji są zarejestrowane i dopuszczone do obrotu przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Dobór preparatów stosownych w szpitalu nie budził zastrzeżeń. Środki dezynfekcyjne posiadają karty charakterystyki. Dezynfekcja (materace, koce, pościel) przeprowadzana jest w komorze dezynfekcyjnej zlokalizowanej w obiekcie: Szpital Kielecki Św. Aleksandra Spółka z o.o., ul. T. Kościuszki 25, 25-316 Kielce. Dezynfekcja łóżek przeprowadzana jest w salach chorych wg opracowanych instrukcji. Kontrole procesów dezynfekcji przeprowadzane są z częstotliwością **1 raz w miesiącu** w ramach kontroli wewnętrznej. Okazane wyniki potwierdzające skuteczność prowadzonych zabiegów dezynfekcji.

W szpitalu sterylizacja prowadzona jest w **2 autoklawach** – obydwa sprawne. Kontrola procesów sterylizacji sprawdzana testem Sporal „A”. Zakładane są także testy chemiczne dla każdej partii i przy każdym cyklu. Wyniki testów biologicznych i chemicznych potwierdzają skuteczność sterylizacji.

Dezynsekcja i deratyzacja

W 2024 r. przeprowadzono **4 zabiegi deratyzacji** w całym obiekcie. Zabiegi te wykonał Zakład Usługowo-Handlowy DDD z Jędrzejowa.

Zakażenia szpitalne

W szpitalu działa Zespół Kontroli Zakażeń Zakładowych, w skład którego wchodzi **3** osoby. W obiekcie prowadzone są indywidualne karty rejestracji zakażenia zakładowego oraz karty rejestracji drobnoustroju alarmowego.

Blok żywienia

Szpital Specjalistyczny w Jędrzejowie prowadzony jest przez firmę ARTMEDIK Sp. z o.o., ul. Małogoska 25, 28-300 Jędrzejów. W szpitalu żywienie pacjentów odbywa się w systemie cateringowym. Posiłki dla pacjentów Szpitala Specjalistycznego w Jędrzejowie przygotowywane są w kuchni znajdującej się pod adresem ul. Siemaszki 15A, 31201 Kraków, a dostarczane w pojemnikach GN umieszczonych w zamykanych skrzyniach termoizolujących przez firmę cateringową CATERMED S.A, ul. Traktorowa 126/201, 91-204 Łódź zgodnie z zamówieniami (dotyczy ilości pacjentów oraz dostosowania diety do jednostki chorobowej). Posiłki są dostarczane 2 razy dziennie (śniadanie, obiad+kolacja)

specjalistycznym zatwierdzonym środkiem transportu, kierowca posiada potwierdzony właściwy stan zdrowia – orzeczenie lekarskie, odzież ochronną. Przygotowywanie posiłków odbywa się zgodnie z zamówieniami szpitala w Jędrzejowie, które obejmują ilość posiłków z podziałem na diety wg zaleceń lekarzy (podstawowa, lekkostrawna, cukrzycowa, wątrobowa, ubogoresztkowa, płynna miksowana). Jadłospis jest opracowany na dany konkretny dzień przez dietetyka firmy Catermed zgodnie z wytycznymi Instytutu Żywności i Żywienia, dostarczany jest codziennie rano przy dostawie śniadania. W szpitalu w Jędrzejowie za jakość żywienia, realizację zamówień, kontrolę transportu posiłków, monitoring temperatury posiłków, pracę rozdzielni posiłków odpowiada pielęgniarka epidemiologiczna. Zamawiający zastrzega sobie prawo do audytów w miejscu wykonania usługi (raz w roku). W ramach kontroli wewnętrznej raz na pół roku przeprowadzana jest kontrola w zakresie realizacji procedur higienicznych, przestrzegania warunków transportu posiłków, dystrybucji posiłków na oddziały pod kątem przestrzegania zasad HACCP. Nie stwierdzono uchybień zarówno w zakresie jakości żywienia jak i przestrzegania procedur GHP/GMP. W rozdzielni kontroluje się warunki transportu posiłków, godziny dostaw, zgodność dostarczonych potraw z zamówieniem, czystość pojemników transportowych, pomiar temperatury posiłków – rejestr temperatur, transport posiłków na oddziały (7 kuchenek oddziałowych zlokalizowanych na oddziałach: ginekologicznym, neonatologicznym, dziecięcym, chorób wewnętrznych, chirurgii ogólnej, ortopedyczno-urazowym, hospicjum). Dostawa posiłków do centralnej rozdzielni i na poszczególne oddziały odbywa się zgodnie z opracowaną procedurą, uwzględniającą rozdział czasowy czynności oraz przeprowadzanie procesów mycia i dezynfekcji. Porcjowanie posiłków odbywa się na wózkach przed salami chorych z zachowaniem zasad higieny. Personel wydający posiłki pacjentom jest przeszkolony oraz przestrzega procedur GHP. Pacjenci mają dostęp do informacji o posiłkach, alergenach, codzienny jadłospis wywieszony na oddziałach i umieszczony na stronie internetowej szpitala. Naczynia stołowe, sztućce i wózki transportowe myte i dezynfekowane są w poszczególnych kuchenkach oddziałowych przy użyciu preparatów chemicznych, według opracowanych procedur i instrukcji – prowadzone są rejestry przeprowadzanych zabiegów mycia i dezynfekcji. Brudne naczynia transportowe tj. wkłady GN zwracane są z kuchenek oddziałowych do centralnej rozdzielni posiłków i zabierane środkiem transportu należącym do firmy cateringowej. Odpadki pokonsumpcyjne usuwane są przez pracowników gospodarczych do wydzielonego pomieszczenia skąd odbierane są przez specjalistyczną firmę zgodnie z umową. W ramach kontroli wewnętrznej wykonywane są raz w roku badania laboratoryjne obejmujące nadzorem kuchenki oddziałowe, rozdzielnie posiłków oraz personel rozdzielni pod względem bezpieczeństwa warunków żywienia pacjentów w kierunku parametrów mikrobiologicznych (pobierane są wymazy czystościowe naczyń i sztućców będących na wyposażeniu kuchenek oddziałowych, wymazy powierzchni roboczych w rozdzielni posiłków oraz wymazy rąk personelu). W szpitalu przeprowadzane są szkolenia pracowników związanych z pionem żywienia, zgodnie z okazanym wykazem szkoleń pracowników „Instrukcje obowiązujące w „Rozdzielni Posiłków”. Procedura kontroli wewnętrznej dotycząca zaopatrzenia zakładu w wodę określa częstotliwość badania jakości wody raz w roku (co roku inna kuchenka oddziałowa). Od 1 stycznia 2024 roku Szpital Specjalistyczny ARTMEDIK Sp.z o.o. w Jędrzejowie przystąpił do programu pilotażowego „Dobry posiłek w szpitalu” wprowadzonego przez Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 września 2023 r. dotyczącego edukacji żywieniowej oraz poprawy jakości żywienia w szpitalach (zapewnienie wyżywienia odpowiedniego do stanu zdrowia pacjenta, jadłospis zapewniający urozmaicenie potraw i zbilansowanie wartości składników odżywczych w diecie).

Prosektoria, postępowanie ze zwłokami osób zmarłych

W uzasadnionych przypadkach sekcje zwłok przeprowadzane są w dostosowanym w tym celu obiekcie tj. Dom Pogrzebowy, ul. Małogoska 19, Jędrzejów.

W nadzorowanych obiektach - domach przedpogrzebowych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania ze zwłokami osób zmarłych.

Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, itp.)

W 2024 roku nadzorem sanitarnym objęto **60 podmiotów leczniczych** – szpital, zakład opiekuńczo-leczniczy, przychodnie, ośrodki zdrowia, zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria, zakłady rehabilitacji leczniczej i inne (dzienny ZOL, stacja dializ). Skontrolowano **52** obiekty, w zakresie higieny środowiska - przeprowadzono **53** kontrole.

Nie stwierdzono obiektów o złym stanie sanitarnym, wszystkie podmioty lecznicze zrealizowały opracowane programy dostosowawcze, co zdecydowanie wpłynęło na poprawę świadczenia swoich usług medycznych.

Zaopatrzenie w wodę

Podmioty lecznicze na terenie miast: Jędrzejów, Sędziszów i Małogoszcz oraz część obiektów zlokalizowanych na wsiach zaopatrywane są w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z wodociągów sieciowych. Nieliczne zakłady opieki zdrowotnej korzystają z własnych ujęć wody (ośrodki zdrowia w: Desznie, Rakowie). Jakość wody z wodociągów sieciowych podlega monitoringowi kontrolnemu i przeglądowemu przez PPIS w Jędrzejowie.

Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Zgodnie z ustawą o odpadach, na podstawie rozstrzygniętego przetargu zorganizowanego przez właściwe organy samorządu terytorialnego, skontrolowane podmioty lecznicze przekazują wytworzone odpady komunalne wskazanym uprawnionym firmom specjalistycznym na podstawie umowy zawartej przez właściwy organ.

Odpady medyczne wytwarzane przez podmioty lecznicze przekazywane są firmom specjalistycznym na podstawie zawartych umów. Podczas kontroli okazywane są dokumenty potwierdzające odbiór odpadów. Ścieki z podmiotów leczniczych na terenie miasta Jędrzejów, Sędziszów, Małogoszcz i miejscowości Nagłowice, Wodzisław, Sobków, Słupia Jędrzejowska odprowadzane są do kanalizacji sanitarnej. Z pozostałych obiektów ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych opróżnianych przez firmy specjalistyczne. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Dezynfekcja i sterylizacja

W 2024 r. w podmiotach leczniczych (lecznictwa otwartego) procesy sterylizacji prowadzono w **42 autoklawach** (2 w szpitalu, 11 podmioty lecznicze, 29 indywidualne praktyki zawodowe). Kontrole procesów sterylizacji przeprowadzane są **1 raz w miesiącu** w ramach kontroli wewnętrznej, wyniki archiwizowane - dostępne do wglądu.

Gospodarka bielizną

W nadzorowanych **60** podmiotach leczniczych odzież ochronna personelu prana jest poza obiektem w 42 przypadkach tj: w Świętokrzyskim Centrum Onkologii, w firmie pralniczej „Unipral” z Kielc, „Wod-Chem” z Częstochowy, „Delfin” z Kędzierzyna-Koźle, „Magielek” Młynne-Limanowa, 6 podmiotów korzysta z własnych pralni, w 12 podmiotach stosowana bielizna jednorazowa. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy pomieszczeń pralni

w 6 obiektach oceniono jako dobry. Postępowanie z bielizną czystą i brudną odbywa się wg opracowanych procedur - nie stwierdzono nieprawidłowości.

Praktyki zawodowe

W roku 2024 nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej objęto **80** indywidualnych praktyk lekarskich (tj: indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem – 68 w tym 31 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarzy dentystów oraz 9 indywidualnych specjalistycznych praktyk pielęgniarskich).

Skontrolowano **51** podmiotów. Przeprowadzono **51** kontroli.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych podmiotów właściwy.

Szczególną uwagę w czasie kontroli zwracano na dezynfekcję i sterylizację narzędzi medycznych w tych gabinetach, w których ze względu na charakter wykonywanych zabiegów może dochodzić do zakażeń.

Prawidłowość prowadzonych procesów sterylizacji jest systematycznie kontrolowana, a jej wyniki są udokumentowane.

Zaopatrzenie w wodę

Podmioty lecznicze (indywidualne praktyki lekarskie, praktyki pielęgniarskie) zaopatrywane są w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z wodociągów sieciowych. Jakość wody z wodociągów sieciowych podlega monitoringowi kontrolnemu i przeglądowemu przez PPIS w Jędrzejowie.

Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Odpady medyczne i komunalne wytwarzane przez podmioty lecznicze (indywidualne i grupowe praktyki lekarskie, praktyki pielęgniarskie) przekazywane są firmom specjalistycznym na podstawie zawartych umów. Podczas kontroli okazywane są dokumenty potwierdzające odbiór odpadów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Gospodarka bielizną

W nadzorowanych podmiotach leczniczych (indywidualne praktyki lekarskie, praktyki pielęgniarskie) stosowana jest bielizna jednorazowa.

Podsumowanie i wnioski

W 2024r. potwierdza się zdecydowaną poprawę stanu sanitarno-technicznego podmiotów leczniczych - zrealizowane programy dostosowawcze w dużej mierze przyczyniły się do poprawy warunków sanitarno-technicznych i podniesienia standardu świadczonych usług medycznych.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej wykonuje zadania składające się przede wszystkim z nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, kontrolą obrotu substancjami i mieszaninami chemicznymi stwarzające zagrożenia dla zdrowia, produktami biobójczymi, produktami kosmetycznymi, czynnikami rakotwórczymi i biologicznymi, prowadzeniem postępowań w sprawach chorób zawodowych oraz przestrzeganiem przepisów zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i/lub nowych substancji psychoaktywnych ponadto prowadzi nadzór nad produktami wprowadzającymi na

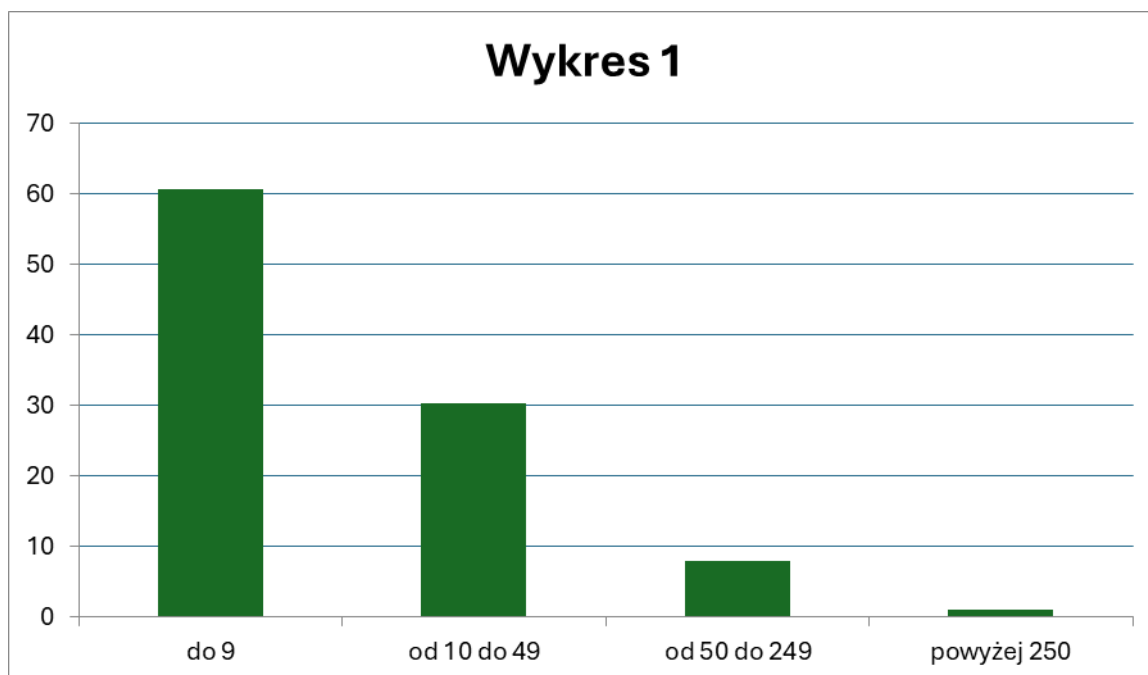
strony internetowe np.: allegro. Zakłady pracy kontrolowane są z różną częstotliwością, w zależności od ilości zatrudnionych pracowników, stopnia narażenia pracowników na czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia oraz od stanu sanitarno-technicznego zakładu. Celem kontroli zakładów pracy jest ocena stanu sanitarnego uwzględniająca między innymi pomieszczenia pracy, organizację i stopień zabezpieczenia stanowisk pracy przed oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia, zaplecze higieniczno-sanitarne, wyposażenie pracowników w odzież roboczą i sprzęt ochrony osobistej oraz promocja zdrowia w zakresie kształtowania właściwych zachowań prozdrowotnych. Szczególny nadzór prowadzony jest w zakresie wprowadzania do obrotu produktów chemicznych i mieszanin, biobójczych oraz produktów kosmetycznych stwarzających zagrożenie dla zdrowia.

W 2024 roku na terenie powiatu jędrzejowskiego Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jędrzejowie objęła nadzorem **274** zakłady pracy, które zatrudniały ogółem **6114** pracowników.

W dalszym ciągu największą grupę nadzorowanych przedsiębiorstw stanowiły mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników – 60,60%, małe przedsiębiorstwa zatrudniające 10-49 pracowników – 30,29%, oraz średnie zatrudniające 50-249 pracowników – 8,03%. Przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 250 pracowników stanowiły jedynie 1,09% ogółu podmiotów gospodarczych objętych ewidencją.

Struktura zakładów pracy znajdujących się na terenie powiatu jędrzejowskiego objętych nadzorem sanitarnym w roku 2024

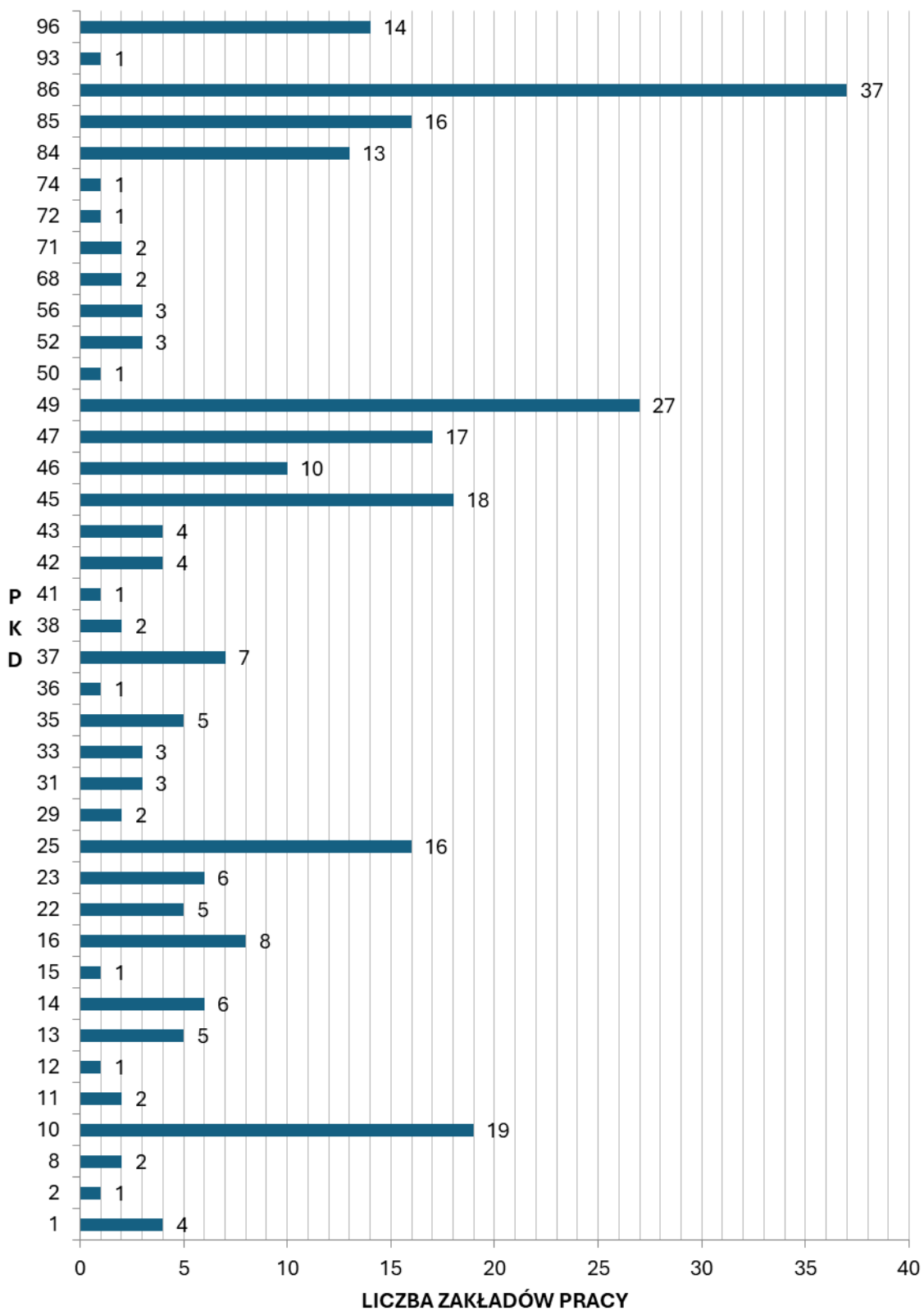
Liczba zatrudnionych w zakładach pracy	Liczba zakładów pracy	Odsetek całkowitej liczby nadzorowanych zakładów pracy
< 9	166	60,60
10-49	83	30.29
50-249	22	8,03
>250	3	1,09
RAZEM	274	100%

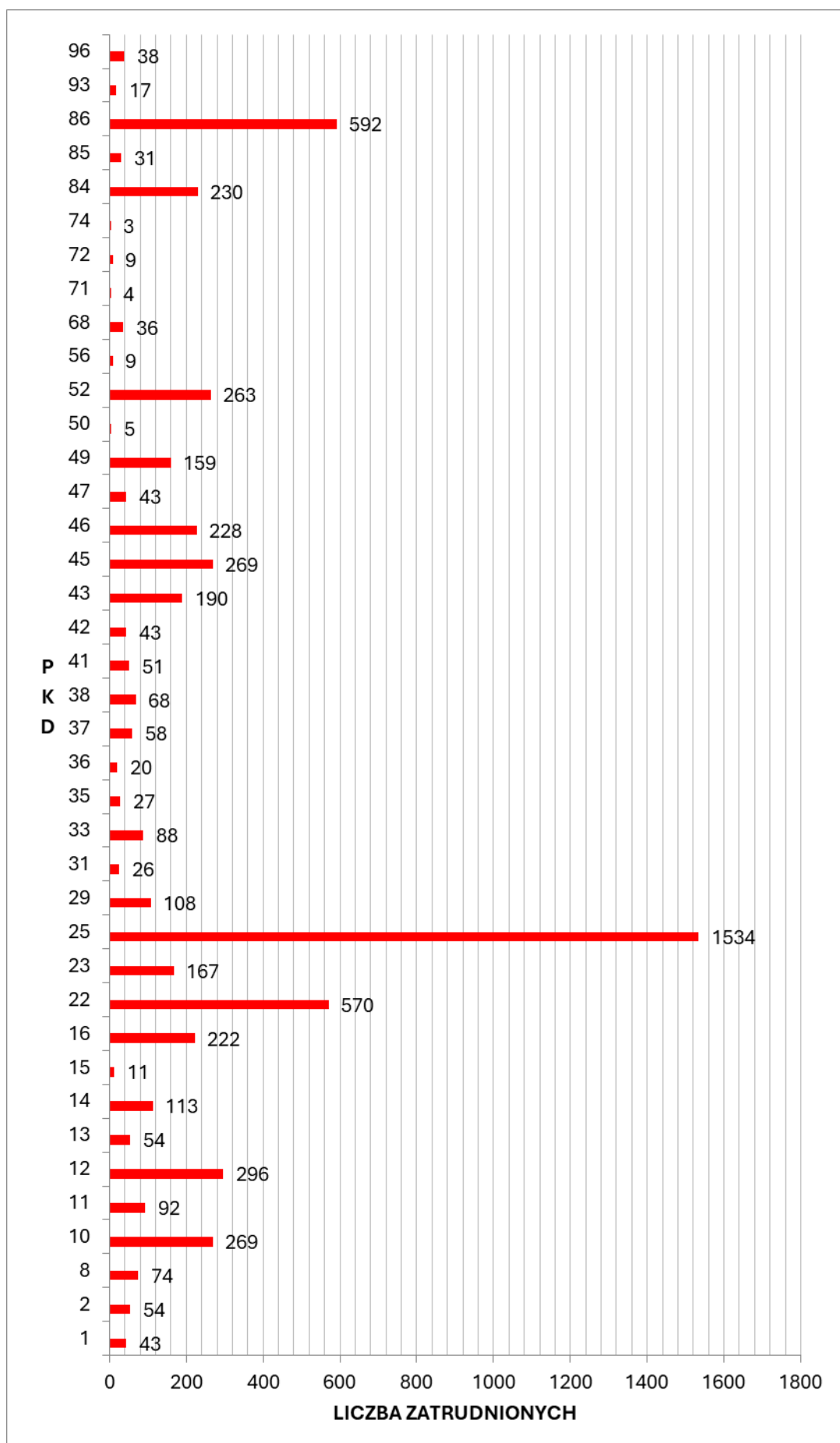
Procentowy udział zakładów pracy w zależności od liczby zatrudnionych pracowników

W powiecie jędrzejowskim większość podmiotów gospodarczych stanowią niezmiennie zakłady produkcji rolno-spożywczej, drzewnej, meblarskiej, wyrobów metalowych, zakłady szwalnicze, placówki handlu hurtowego i detalicznego ponadto obiekty MSWiA, zakłady pogrzebowe. Funkcjonują również obiekty wprowadzające do obrotu kosmetyki, detergenty, produkty biobójcze oraz substancje i mieszaniny chemiczne stwarzające zagrożenie dla zdrowia.

Wykres 2

Liczba nadzorowanych zakładów według PKD

Wykres 3 Liczba zatrudnionych według PKD

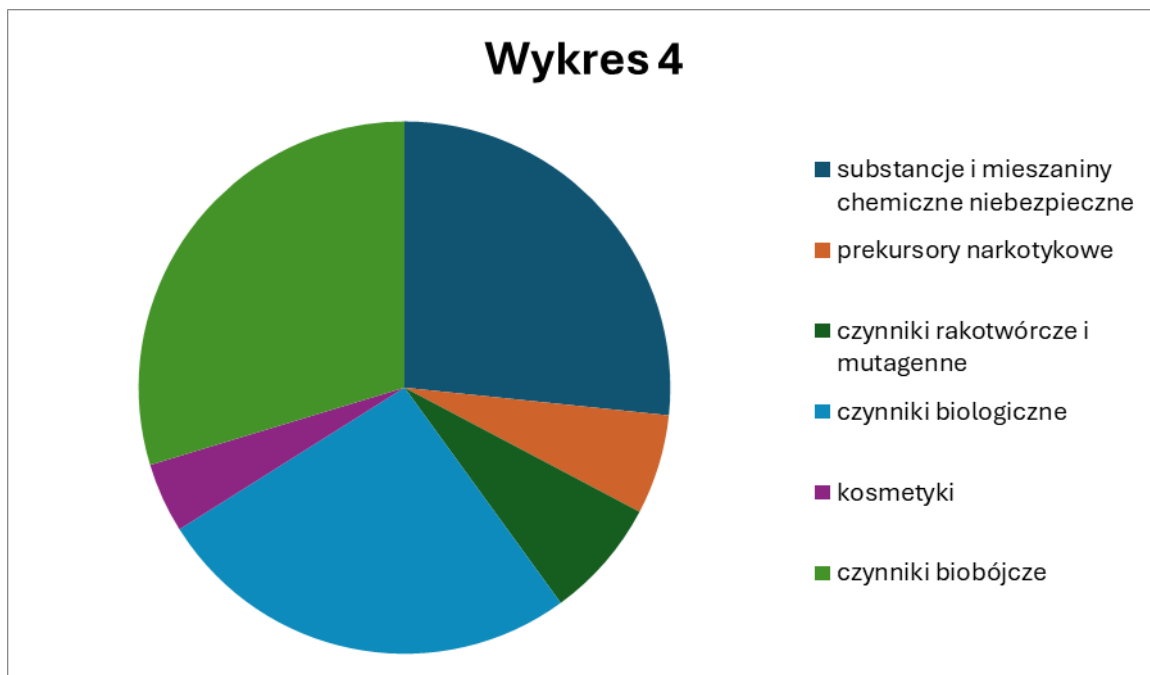
Pracownicy zatrudnieni w zakładach pracy narażeni są na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (hałasu, drgań mechanicznych, pyłów, czynników chemicznych i biologicznych oraz mikroklimatu).

Oprócz realizacji zadań wynikających z bieżącego nadzoru nad przestrzeganiem przez pracodawców przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, corocznie realizowane są zadania problemowe, mające na celu wnikliwszą analizę problematyki zagrożeń zawodowych w wytypowanych branżach.

W roku 2024 prowadzono wzmożone kontrole w zakresie:

- prowadzenie działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi niebezpiecznymi i ich mieszaninami.
- prowadzenie działań związanych z nadzorem nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3.
- prowadzenie działań związanych z nadzorem nad wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych z uwzględnieniem zakazanych substancji zawartych w rozporządzeniu o produktach kosmetycznych.
- prowadzenie działań związanych z nadzorem nad produktami: kosmetycznymi, biobójczymi i substancjami i mieszaninami chemicznymi niebezpiecznymi wprowadzanymi do obrotu za pośrednictwem stron internetowych.
- prowadzenie nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.
- prowadzenie działań związanych z nadzorem nad zakładami pogrzebowymi.
- prowadzenie działań związanych z nadzorem nad obiektami MSWiA.
- prowadzenie nadzoru nad produktami biobójczymi.
- prowadzenie działań związanych z nadzorem nad czynnikami biologicznymi.
- prowadzenie nadzoru w ramach realizacji obowiązków wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 24.07.2012r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.
- prowadzenie nadzoru w zakresie wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

Wykres 4

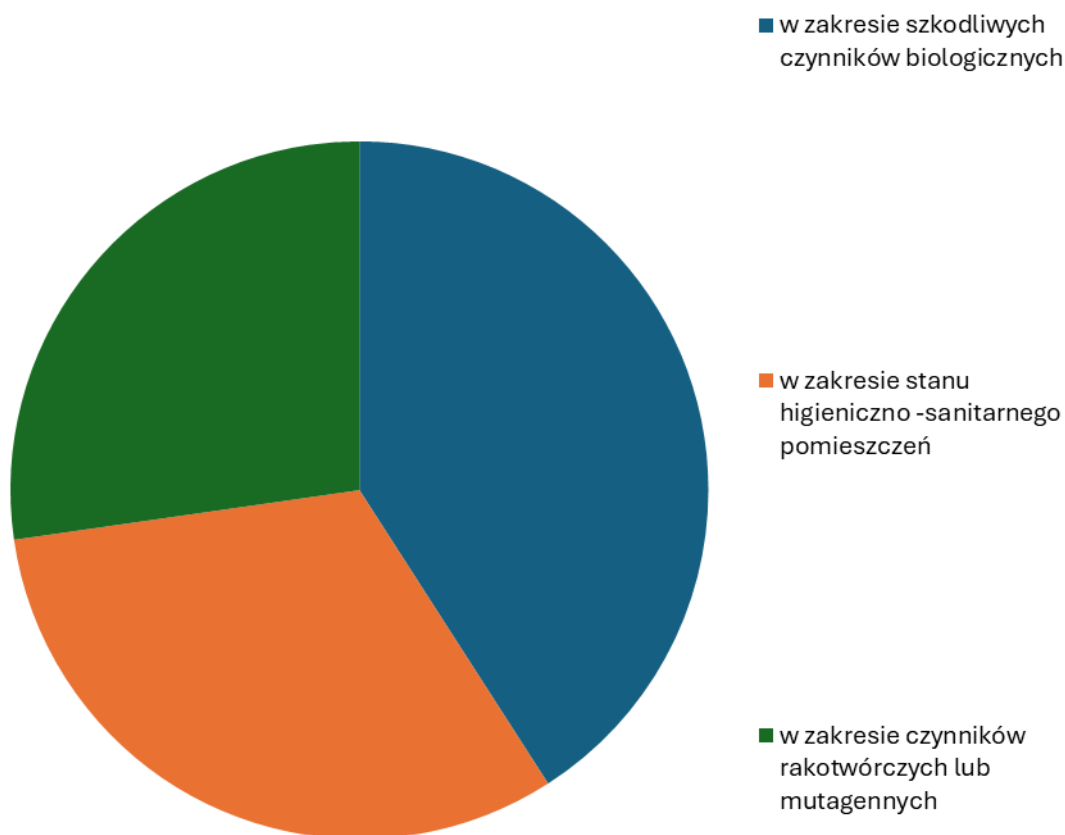
Procentowy wskaźnik przeprowadzonych kontroli

W 2024 roku skontrolowano **118** zakładów pracy, w których przeprowadzono łącznie **147** kontroli. Skontrolowano warunki pracy dla **3923** zatrudnionych pracowników. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych wydano 8 decyzji administracyjnych zawierających **30 zarządzeń**, w tym m. in.:

1. Przedstawić do wglądu rejestr prac których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – **2 zarządzenia**.
2. Przedstawić do wglądu rejestr pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – **2 zarządzenia**.
3. Przekazywać informację o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy niezwłocznie po rozpoczęciu działalności oraz corocznie w terminie do dnia 15 stycznia na druku według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012r. zgodnie z § 4 ust. 2 – **2 zarządzenia**.
4. Przedstawić do wglądu uzupełnione karty i rejestry czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy – **3 zarządzenia**.
5. Przedstawić do wglądu aktualne wyniki pomiarów badań czynników szkodliwych dla zdrowia (hałas, drgania mechaniczne) na stanowiskach pracy podczas obsługi maszyn i urządzeń – **1 zarządzenie**.

6. Wymienić zniszczoną skorodowaną kuchenkę mikrofalową w pomieszczeniu do spożywania posiłków – **1 zarządzenie.**
7. Doprowadzić do właściwego stanu sanitarno – technicznego posadzkę w hali remontu samochodów – **1 zarządzenie.**
8. Doprowadzić do właściwego stanu sanitarno – technicznego dach drewniany w pomieszczeniu hali nad amboną sortowniczą – **1 zarządzenie.**
9. Odnowić ściany i sufity w pomieszczeniach sanitarno – socjalnych – **1 zarządzenie.**
10. Wymienić zniszczoną umywalkę do mycia rąk w pomieszczeniu sanitarno – socjalnym – **1 zarządzenie .**
11. Odnowić ściany i sufit w pomieszczeniu szatni – **1 zarządzenie .**
12. Odnowić zniszczone szafki pracownicze na odzież wierzchnią i roboczą – **1 zarządzenie .**
13. Przedstawić do wglądu aktualną ocenę ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy – **2 zarządzenia.**
14. Przedstawić do wglądu klasyfikację i wykaz szkodliwych czynników biologicznych – **1 zarządzenie.**
15. Przedstawić do wglądu rejestr prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do 3 grupy zagrożenia – **3 zarządzenia.**
16. Przedstawić do wglądu rejestr pracowników narażonych na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do 3 grupy zagrożenia – **3 zarządzenia.**
17. Zaopatrzyć zakład w znak ostrzegający przed zagrożeniem biologicznym – **2 zarządzenia.**
18. Wyposażyć zakład w apteczkę do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją – **1 zarządzenie.**
19. Uporządkować teren wokół zakładu – **1 zarządzenie.**

Wykres 5

Liczba zarządzeń decyzji

W wyniku przeprowadzonych badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy przez laboratoria WSSE oraz inne laboratoria posiadające akredytację PCA stwierdzono, że w **11** zakładach nastąpiło naruszenie normatywów higienicznych określających bezpieczne dla zdrowia warunki pracy:

- w 11 zakładach stwierdzono przekroczenia natężenia hałasu;
- w 1 zakładzie stwierdzono przekroczenia pyłów
- w 2 zakładach stwierdzono przekroczenia drgań działające na kończyny górne.

W warunkach przekroczenia NDN (najwyższego dopuszczalnego natężenia) hałasu pracuje 272 osoby; wibracja – 37 osób oraz na stężenie pyłów 59 osób. Ogółem narażonych na działanie czynników szkodliwych w środowisku pracy jest 368 osób.

Dla **152** osób uzyskano poprawę warunków pracy na stanowiskach poprzez sporządzenie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas w związku ze stwierdzonymi przekroczeniami wartości NDN hałasu, oznakowanie stref zagrożonych hałasem w znaki nakazujące stosowanie odpowiednich ochronników słuchu, rotację pracowników na poszczególnych stanowiskach pracy, stosowanie odpowiednich rękawic p/wibracyjnych, stosowanie masek/pyłowych wyposażonych w pochłaniacze pyłu. Zainstalowanie odpowiedniej wentylacji na stanowiskach pracy.

Przykładowe znaki nakazujące stosowanie środków ochrony indywidualnej:

W 2024 roku skontrolowano **10** zakładów pracy, przeprowadzono 12 kontroli, w których występuje narażenie na **substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy**. Nadzorem objęto podmioty lecznicze (promieniowanie rentgenowskie), zakłady produkcyjne wykorzystujące w swej działalności promieniowanie jonizujące, zakłady zajmujące się produkcją drewna, zakłady pracy związane z wytwarzaniem się wolnej krystalicznej krzemionki w procesie produkcyjnym oraz tlenku węgla na stanowiskach pracy. W kontakcie z czynnikami o działaniu rakotwórczym pracuje 159 osób, w tym **1** kobieta. Wydano 2 decyzje dotyczące:

- ✓ rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy.
- ✓ rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy.
- ✓ przekazywać informację o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy niezwłocznie po rozpoczęciu działalności oraz corocznie w terminie do dnia 15 stycznia na druku według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do w/w rozporządzenia zgodnie z § 4 ust. 2.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej brak podmiotów zajmujących się pracami związanymi z usuwaniem wyrobów albo innych materiałów zawierających azbest. Usuwanie azbestu odbywa się na naszym terenie przez firmy zewnętrzne, które informują nas o terminie i miejscu usuwania azbestu.

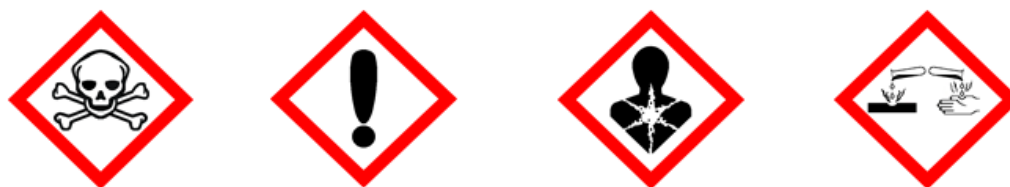
W roku 2024 roku w ewidencji było **20** podmiotów gospodarczych wprowadzających do obrotu **substancje i mieszaniny chemiczne niebezpieczne** (19 dystrybutorów i 1 producent) oraz **66** podmioty gospodarcze stosujące substancje i mieszaniny chemiczne niebezpieczne. W ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi niebezpiecznymi przeprowadzono **44** kontrole, w tym **2 kontrole u producenta**, **11** kontroli **u dystrybutorów** substancji chemicznych i ich mieszanin, **31** kontroli **u stosujących** substancje. Podczas kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 143 ze zmianami) oraz rozporządzeń wykonawczych do w/w ustawy. Egzekwowano obowiązek posiadania aktualnych kart charakterystyki, wprowadzania do obrotu prawidłowo oznakowanych produktów, prawidłowego oznakowania magazynów i miejsc przechowywania chemikaliów. Informowano i przypominano również o przestrzeganiu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) oraz rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP).

Systematycznie poprawia się znajomość prawa wśród podmiotów wprowadzających do obrotu i stosujących chemikalia, czego wynikiem jest brak liczby stwierdzonych uchybień oraz lepsza jakość powstających dokumentów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.

Piktogramy określające rodzaj zagrożenia stwarzanego przez substancje chemiczne i ich mieszaniny:

Piktogramy dla zagrożeń dla zdrowia

Piktogram dla zagrożenia dla środowiska

W 2024 roku uczestniczono we Wspólnotowym Projekcie REF-11 w zakresie zmian dotyczących kart charakterystyki. Kontrolą objęto producenta cementu LAFARGE CEMENT S.A. w Małogoszczu oraz dystrybutora Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe B. Zbierański Oddział Jędrzejów, ul. Okrzei 49c.

Ponadto przeprowadzono **10** kontroli u podmiotów stosujących w działalności zawodowej prekursory narkotykowe kategorii 2 i 3. Nie stwierdzono żadnych naruszeń przepisów w tym zakresie.

W zakresie nadzoru nad **preparatami biobójczymi** przeprowadzono **73** kontrole sanitarne w tym **22 kontrole w zakresie wprowadzania** do obrotu produktów biobójczych oraz **27 kontrole w zakresie stosowania** produktów biobójczych. Zebrane informacje dotyczyły spełnienia przez dystrybutorów i dalszych użytkowników wymogów unijnych dotyczących: dopuszczenia substancji do obrotu i stosowania, prawidłowego oznakowania opakowania zawierającego niezbędne informacje o rodzaju zagrożenia (zwroty "H") i o środkach ostrożności (zwroty "P"), istnienia kart charakterystyki mieszanin i zawartej w nich substancji czynnej oraz czy dana substancja posiada zezwolenie Ministra Zdrowia. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Podczas kontroli informowano właścicieli, pracodawców o konieczności sprawdzania zgodności danych na opakowaniu produktu biobójczego z Rejestrem Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, który dostępny jest na stronie internetowej.

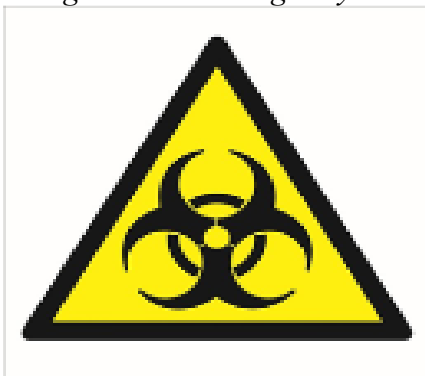
W roku 2024 roku w ewidencji było **10** podmiotów gospodarczych wprowadzających do **obrotu produkty kosmetyczne**, w tym **1** hurtownia i **9** sklepów. Przeprowadzono **5** kontroli dotyczących oceny oznakowania opakowań jednostkowych oraz obecności w składzie zakazanych substancji zgodnie z rozporządzeniem o produktach kosmetycznych. Ponadto pobrano **3** próby do badania, w tym 1 próbę na zawartość formaldehydu oraz 2 próby w kierunku badania jakości mikrobiologicznej.

Na terenie powiatu jędrzejowskiego znajduje się **100** zakładów pracy, w których występują **szkodliwe czynniki biologiczne**. Skontrolowano ogółem **40** zakłady pracy, w których łącznie na działanie tych czynników z grupy 2 i 3 narażonych jest **491** osób. Przeprowadzono **43** kontrole. Sprawdzano, czy przy grupie 3 narażenia na czynniki biologiczne prowadzone są rejestry prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego, rejestr pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych, wykaz klasyfikacji szkodliwych czynników biologicznych na stanowiskach pracy oraz znak ostrzegający przed zagrożeniem biologicznym. Wydano trzy decyzje dotyczące:

- ✓ klasyfikacji i wykazu szkodliwych czynników biologicznych.
- ✓ rejestrów prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do 3 grupy narażenia.
- ✓ rejestrów pracowników narażonych na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do 3 grupy narażenia.
- ✓ braku znaku ostrzegającego przed zagrożeniem biologicznym.

Znak ostrzegający przed zagrożeniem biologicznym:

Środki zastępcze

W 2024 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jędrzejowie nie wpłynęły żadne informacje o pojawiających się obiektach zajmujących się wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych. Na terenie powiatu nie zidentyfikowano przypadków dystrybucji oraz sprzedaży środków zastępczych, w związku z powyższym nie było konieczności podejmowania wspólnych kontroli z Policją lub innymi służbami. W 2024r. w ramach nadzoru nad środkami zastępczymi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jędrzejowie nie prowadził żadnego postępowania administracyjnego w zakresie posiadania na własny użytek środków zastępczych. Wszystkie informacje dotyczące postępowań administracyjnych w zakresie wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych wpisywane są na bieżąco do SMIOD – Systemu Monitoringu Informacji o Dopalaczach. Ponadto PPIS w Jędrzejowie na podstawie współpracy z podmiotami leczniczymi prowadzi monitoring zatruć, podejrzeń wystąpienia zatrucia i zgonów spowodowanych zażyciem środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, co rejestrowane jest na bieżąco w systemie SMIOD-zatrucia.

Na terenie powiatu jędrzejowskiego prowadzone są działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania obrotowi środków zastępczych. W placówkach szkolnych organizowane są spotkania i omawiane zagadnienia dotyczące zagrożeń wynikających ze stosowania „dopalaczy”, których celem jest zwiększenie wiedzy i świadomości uczniów, nauczycieli i rodziców. Spotkania te organizowane są często wspólnie z przedstawicielami Policji.

W ramach działalności profilaktycznej w obszarze środków zastępczych na stronie internetowej PSSE Jędrzejów umieszczone są materiały i ulotki o treści profilaktyczno – informacyjnej o środkach zastępczych oraz numery funkcjonujących infolinii.

Choroby zawodowe.

W 2024r. do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej wpłynęło **4** zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych. Przeprowadzono **20** wizytacji w ramach postępowań wyjaśniających dotyczących chorób zawodowych oraz sporządzono **20** kart oceny narażenia zawodowego, w tym **9** kart w ramach współpracy dla innych Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych.

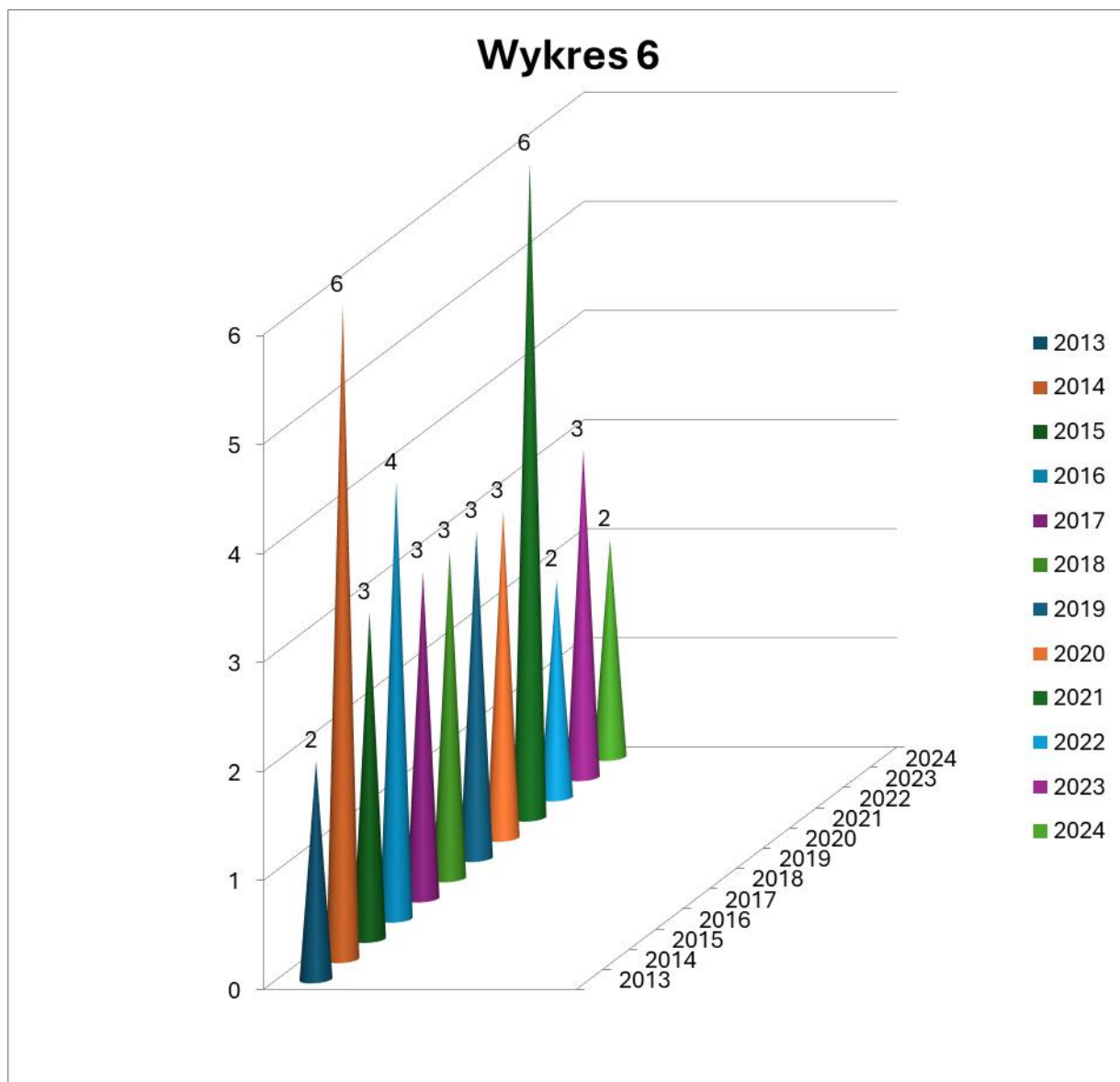
Wydano 2 decyzje administracyjne o stwierdzeniu choroby zawodowej:

- **Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat - 2.**

Wydano 3 decyzje administracyjne o nie stwierdzeniu choroby zawodowej:

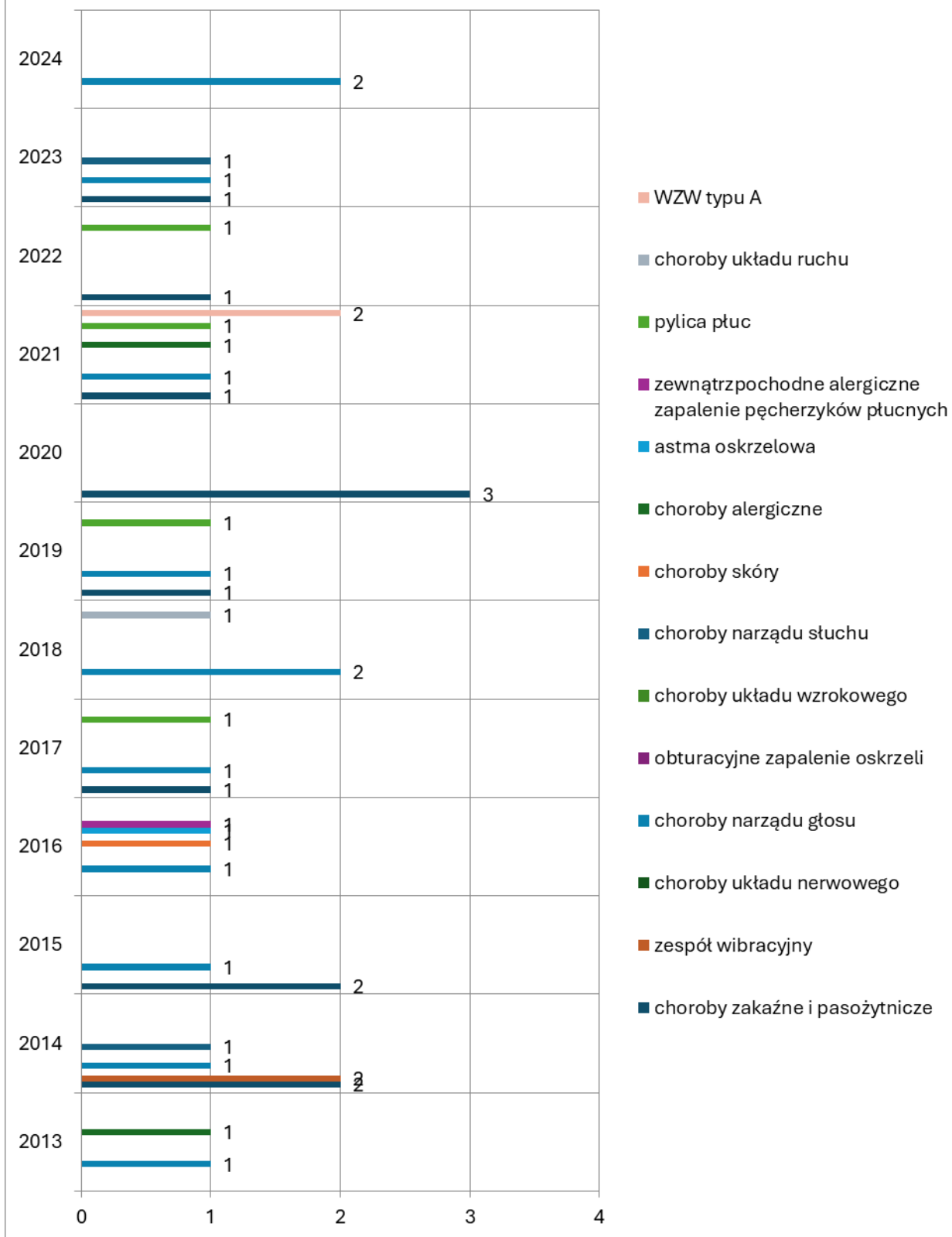
- **Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat – 3.**

Praca w środowisku, w którym występują czynniki szkodliwe dla zdrowia może prowadzić do powstania stanów chorobowych o etiologii zawodowej. Z poniższego wykresu wynika, że w 2024 roku w zakładach na terenie powiatu liczba stwierdzonych przypadków chorób zawodowych sukcesywnie maleje w stosunku do poprzednich lat.

Ilość stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2014-2024.

Wykres 7

Rodzaje chorób zawodowych stwierdzonych w latach 2014-2024

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami w 2024 r.

Współpraca z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi w zakresie prowadzonych postępowań dotyczących chorób zawodowych. Udział w szkoleniach online organizowanych przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi.

Współpraca ze Służbą Medycyny Pracy polega na przeprowadzaniu ocen narażenia zawodowego w ramach postępowań w sprawach chorób zawodowych, przesyłaniu ocen narażenia zawodowego w związku z podejrzeniem choroby zawodowej oraz przesyłaniu kopii decyzji, dotyczących chorób zawodowych, a także bieżącej współpracy z lekarzami wykonującymi profilaktyczne badania lekarskie pracowników nadzorowanych zakładów.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy skupia się na działaniach związanych z:

- przesyłaniem do wiadomości decyzji z zakresu chorób zawodowych (o stwierdzeniu choroby zawodowej lub braku podstaw do jej stwierdzenia);
- wymianą informacji na temat: zagrożeń zawodowych w środowisku pracy, czynników szkodliwych, uciążliwych oraz czynników i procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym.

Współpraca ze Szpitalem Specjalistycznym w Jędrzejowie w zakresie informowania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o przypadkach hospitalizacji pacjentów z powodu zatruc środkami zastępczymi lub podejrzanymi o takie zatrucia w 2023 roku. Wysłano stosowne pismo.

Współpraca z Powiatowym Inspektorem Weterynaryjnym – Państwowy Inspektor Sanitarny w Jędrzejowie przekazuje Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii roczny plan kontroli obiektów. Dokładne terminy kontroli ustalane są telefonicznie. Obejmuje on działania związane z przeprowadzeniem wspólnych kontroli warunków zdrowotnych środowiska pracy w zakładach uboju i przetwórstwa mięsa oraz zakładach uboju drobiu i ferm drobiu w zakresie nadzoru nad czynnikami szkodliwymi (hałas, wibracja, tlenek węgla), biologicznymi oraz biobójczymi występującymi w środowisku pracy.

Współpraca ze Starostwem Powiatowym i samorządami lokalnymi - wymiana informacji dotyczących bieżącego nadzoru nad zakładami pracy np.: zakłady zajmujące się usuwaniem azbestu. Opracowywanie i przesyłanie informacji na temat stanu sanitarnego w zakładach pracy działających na terenie powiatu. Opracowywanie i przesyłanie informacji na temat stanu sanitarnego w zakładach pracy działających na terenie gminy Sobków. Ponadto prowadzona jest współpraca wewnętrzna między działami Stacji polegająca na przeprowadzaniu wspólnych kontroli kompleksowych, sanitarnych oraz prowadzeniu działań w zakresie promocji zdrowia.

Współpraca z Komendą Powiatową Policji oraz Prokuraturą Rejonową w Jędrzejowie w zakresie problematyki wprowadzania do obrotu środków zastępczych na terenie powiatu oraz informowania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o przypadkach ujawnienia ich obecności w sprzedaży jak i produkcji.

Podsumowanie

Promocja zdrowia jako podstawowy składnik profilaktycznej opieki nad pracownikami jest jednym z ważniejszych elementów poruszanych z przedstawicielami zakładów pracy podczas przeprowadzanych kontroli. Stale podnoszona jest świadomość pracodawców i pracowników poprzez ustawiczne szkolenia, instruktaże, dostarczanie materiałów promocji zdrowia oraz przystępowanie do różnych programów – konkursów dotyczących poprawy warunków pracy. Kontrolowano w zakładach pracy formę realizacji ustawy antynikotynowej tj. ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Pracodawcy preferują osoby niepalące, w większości zakładów obowiązuje całkowity zakaz palenia a pracownicy niepalący są premiowani. W trakcie kontroli zakładów pracy zwracano uwagę na przestrzeganie zakazu palenia tytoniu oraz właściwe oznakowanie miejsc objętych zakazem.

Pracownicy pionu higieny pracy dokonując oceny środowiska pracy stwierdzają, iż w roku 2024 utrzymuje się w dalszym ciągu narażenie na hałas ponadnormatywny. Jednocześnie, ilość pracowników narażonych na ponadnormatywny hałas stwierdzony w latach poprzednich pozostaje na tym samym poziomie. Działania techniczne i organizacyjne podejmowane przez pracodawców, stosowanie środków ochrony indywidualnej oraz profilaktyka medyczna zapobiegają skutkom oddziaływania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Pracodawcy w miarę możliwości dostosowują technologie produkcji do nowoczesnych standardów, odnawiają pomieszczenia produkcyjne i higieniczno – sanitarne, dbają o prawidłowe wyposażenie i urządzenie tych pomieszczeń, zapewniają pracownikom odpowiednią odzież ochronną dostosowując ją do stanowisk pracy i środki ochrony indywidualnej oraz przestrzegają terminowości przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników. Zauważalny jest wzrost świadomości, znaczenia przepisów BHP i stosowania ochron osobistych przez pracowników.

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej w Jędrzejowie umieszczane są linki, informacje, materiały dotyczące bezpiecznych warunków pracy, środków zastępczych, narażenia na radon, chorób zawodowych.

W 2024 roku w zakładach pracy dokonano dystrybucji materiałów dotyczących konkursu na rzecz zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy pod hasłem „Bezpieczeństwo pracy w świecie cyfrowym”. Informacje te również umieszczono na stronie internetowej PSSE Jędrzejów.

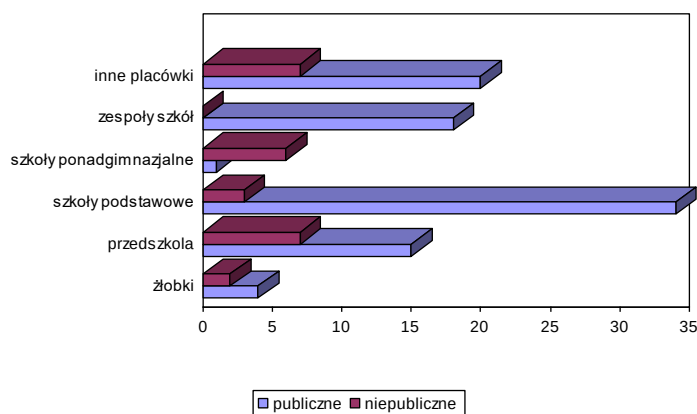
VII. NADZÓR NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Wprowadzenie

Liczba placówek pod nadzorem 157 w tym: 121 placówek stałych, 36 placówki sezonowe.

Objęto nadzorem: 5 żłobków i 1 klubik dziecięcy, 22 przedszkola, 37 szkół podstawowych, 1 technikum, 1 liceum ogólnokształcące funkcjonujące samodzielnie, 3 szkoły branżowe I i II stopnia, 1 niepubliczna szkoła policealna, 18 zespołów szkół w ramach których działa; 11 przedszkoli, 13 szkół podstawowych oraz 4 licea, 4 technika, 2 szkoły branżowe, 1 szkoła policealna, 1 warsztaty, 2 bursy i internaty. Ponadto objęto nadzorem placówki pracy pozaszkolnej, placówki szkolno-wychowawcze, placówki wsparcia dziennego, schroniska młodzieżowe oraz 2 turnusów wypoczynku zimowego, 34 wypoczynku letniego.

Placówki publiczne i niepubliczne pod nadzorem

Nadzór nad warunkami sanitarnymi w placówkach dla dzieci i młodzieży

W 2024 roku przeprowadzono **176** kontroli w tym: 36 to kontrole placówek sezonowych, 30 kontroli sprawdzających wykonanie zarządzeń decyzji, 79 kontroli to ocena stanu sanitarnego placówek, 2 kontrole interwencyjne, 29 kontroli tematycznych (9 dotyczących dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii, 2 dotyczące oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, 18 dotyczących gotowości szkół do rozpoczęcia roku szkolnego).

Przeprowadzono ogółem 6 kontroli w żłobkach i klubie dziecięcym, 22 w przedszkolach działających samodzielnie i innych formach wychowania przedszkolnego, 53 w szkołach podstawowych działających samodzielnie, 1 w technikum, 2 w szkołach branżowych, 24 w zespołach szkół, 32 w innych placówkach.

Stan sanitarny budynków w których funkcjonują placówki dla dzieci i młodzieży.

W wyniku kontroli prowadzonych w 2024r. wydano 25 decyzji administracyjnych w celu poprawienia warunków higienicznych i technicznych placówek, w tym 14 zmieniających termin wykonania zarządzeń.

Decyzje dotyczyły :

- stanu sanitarno- technicznego dróg dojścia, ogrodzenia – 1 placówka;
- placów rekreacyjnych/boisk sportowych - 1 placówka;
- ciągów komunikacyjnych budynkach (nawierzchnie, schody, zabezpieczenia kaloryferów) i/lub szatni – 3 placówki;
- sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży - 11 placówek;
- sprawności technicznej armatury oraz stanu sanitarno- higienicznego toalet - 4 placówki;
- warunków do prowadzenia zajęć w-f- 1 placówka;
- pracowni chemicznych – 2 placówki;
- oraz innych usterek tj. oświetlenie naturalne w stosunku do tablicy, ochrona przed nadmiernym nasłonecznieniem – 2 placówki.

Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej.

Kontrole 79 placówek stałych dla dzieci i młodzieży wykazały:

- 63 placówki podłączone do wodociągu miejskiego lub gminnego;
- 16 własne ujęcie wody;
- 46 placówek jest podłączone do sieci kanalizacyjnej centralnej;
- 23 placówek posiada zbiornik bezodpływowy (szambo);
- 10 placówek posiada własną oczyszczalnię ścieków.

Niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych – brak stwierdzonych nieprawidłowości.

Niewłaściwe warunki do utrzymania higieny osobistej - 2 placówki (niewłaściwy stan techniczny urządzeń sanitarnych) - wydano decyzje administracyjne.

Ergonomia wyposażenia placówek dla dzieci i młodzieży

W 2024r. oceniono 737 stanowisk pracy w 50 oddziałach 9 szkół podstawowych. Z niedostosowanych do ergonomii ucznia korzysta 25 uczniów w 8 oddziałach 2 szkół podstawowych.

Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne

We wszystkich szkołach i przedszkolach zapewniono uczniom miejsca na pozostawianie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

- ❖ w formie indywidualnych szafek – 32 placówki;
- ❖ inne miejsce - 10 placówek.

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Kontrole obejmowały również warunki sanitarno- higieniczne, w których prowadzone są zajęcia wychowania fizycznego.

W 15 skontrolowanych szkołach podstawowych zajęcia wychowania fizycznego odbywają się:

- w salach zastępczych/rekreacyjnych - 3 placówki;
- w salach gimnastycznych i salach zastępczych/rekreacyjnych z boiskiem - 7 placówek;
- w sportowych zespołach szkolnych – 4 placówki;

W trzech zespołach sportowych znajdują się czynne natryski. Jedna szkoła podstawowa nie posiada infrastruktury do prowadzenia zajęć WF – korzysta z infrastruktury do zajęć WF poza placówką.

Rozkład zajęć oraz organizacja czasu pobytu w szkole

Tygodniowy i dzienny rozkład lekcji powinien być układany z zachowaniem higienicznych warunków nauczania i uwzględnić potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia jak również przewidywać rozpoczęcie i kończenie zajęć o tej samej lub zbliżonej porze we wszystkich dniach tygodnia, przy czym różnica między kolejnymi dniami nie może być większa od 1 godziny.

Kontroli poddano:

- 15 szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie, gdzie oceniono plan lekcji w 106 oddziałach;
 - 1 technikum funkcjonujące samodzielnie, gdzie oceniono 6 oddziałów;
 - 2 szkoły branżowe – 9 oddziałów;
 - 6 zespołów szkół, gdzie oceniono 38 oddziałów szkół podstawowych, 4 oddziały technikum.
- Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Warunki pobytu dzieci 6 letnich w szkole i przedszkolu

W ramach kontroli oceniano warunki pobytu dzieci 6 letnich w 31 placówkach tj. w szkołach i przedszkolach działających samodzielnie oraz w zespołach szkół.

Kontrole wykazały, że wszystkie placówki, gdzie działają oddziały 6 latków posiada właściwą infrastrukturę i wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych do użytkowania przez oddział „zerowy”.

Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży

W bazie elektronicznej wypoczynku zimowego 2024r. umieszczone były 2 turnusy - w miejscu zamieszkania.

Skontrolowano 2 turnusy w miejscu zamieszkania (półkolonie) zorganizowane przez dwóch organizatorów: EKS – tremum Jędrzejowskie Stowarzyszenie Taneczne oraz Klub Sportowy Naprzód. Ww. półkolonie zorganizowano w dwóch obiektach na terenie miasta Jędrzejów (Centrum Kultury oraz Liceum Ogólnokształcącym im. M. Reja). Uczestnikami były dzieci z terenu powiatu jędrzejowskiego. Żywnienie w przypadku pierwszej półkolonii w formie drugich śniadań oraz obiadów dwudaniowych w formie cateringu, w przypadku drugiej półkolonii w formie obiadów dwudaniowych spożywanych w restauracji na terenie miasta Jędrzejów. Napoje (woda mineralna) zapewnione przez organizatorów. Opieka medyczna w ramach NFZ. Podczas kontroli turnusów w miejscu zamieszkania odnotowano 1 przypadek urazu – uraz kolana.

Wypoczynek letni:

W elektronicznej bazie wypoczynku letniego 2024r. umieszczonych było 36 turnusów wypoczynku: 25 to forma wypoczynku wyjazdowa, 11 turnusów to forma w miejscu zamieszkania.

Skontrolowano 24 turnusy wypoczynku w formie wyjazdowej (jeden turnus nie został skontrolowany – przedsiębiorca, który nie odebrał zawiadomienia o kontroli) i 10 turnusów w miejscu zamieszkania (jeden turnus nie został skontrolowany ze względów logistycznych – awaria auta służbowego).

Wypoczynek w formie wyjazdowej dla 1020 uczestników to : 18 obozów zorganizowanych przez 10 organizatorów (obozy sportowe, językowe, taneczne, konne, militarne i survivalowe, sportowo - rehabilitacyjne) i 6 kolonii letnich (5 organizatorów). Zajęcia realizowane podczas wypoczynku urozmaicone, nastawione na aktywny wypoczynek.

Żywnienie pełne (śniadania, obiady II daniowe, podwieczorek, kolacja), napoje zapewnione przez organizatorów oraz właścicieli ośrodków wypoczynku (woda mineralna, woda z sokiem, herbata).

Czystość bieżąca w dniu kontroli zachowana. Opieka medyczna zapewniona w ramach NFZ przez ośrodki zdrowia oraz w przypadku pięciu turnusów (2 organizatorów) pielęgniarka na miejscu.

Nie odnotowano zatruc pokarmowych.

Na żadnym z turnusów w formie wyjazdowej nie odnotowano chorób, urazów i wypadków.

Wypoczynek w miejscu zamieszkania zorganizowany dla 392 uczestników.

Skontrolowano 10 turnusów 6 organizatorów. Wypoczynek w miejscu zamieszkania zorganizowany był w Szkole Podstawowej nr 4 w Jędrzejowie, Ośrodku Sportu i Rekreacji w Sędziszowie, Caritas Diecezji Kieleckiej Ognisko Wychowawcze im. bł. W. Bojanowskiego w Jędrzejowie, w Domu Kultury w Małogoszczu, Centrum Kultury w Jędrzejowie, Kompleksie Rekreacyjnym Sielsko na Wygodzie Medical & Spa. Uczestnikami objętymi

opieką były m.in. dzieci z rodzin problemowych, wielodzietnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej czy życiowej z terenu Jędrzejowa, dzieci uczęszczające do szkół podstawowych z terenu powiatu jędrzejowskiego, dzieci trenujące piłkę nożną i taniec w klubach sportowych i stowarzyszeniach tanecznych.

Żywnienie w formie śniadań, obiadów II daniowych i napoi (kompot, herbata, soki) przygotowywane na miejscu (w przypadku 4 turnusów 3 organizatorów), w formie cateringu (4 turnusy 2 organizatorów), żywienie we własnym zakresie podczas dwóch turnusów jednego organizatora. Nie odnotowano zatruc pokarmowych.

Żłobki

Pod bieżącym nadzorem znajduje się 5 żłobków oraz 1 klubik dziecięcy działające na terenie powiatu. W tym są: 1 żłobek i 1 klubik prywatne, 4 żłobki samorządowe posiadające pozytywną opinię sanitarną, wpisane do rejestru żłobków i klubów dziecięcych w samorządzie terytorialnym.

Postępowanie administracyjne

W wyniku kontroli prowadzonych w 2024r. wydano 25 decyzji administracyjnych w celu poprawienia warunków higienicznych i technicznych placówek, w tym 14 zmieniających termin wykonania zarządzeń.

Wyegzekwowano 16 decyzji w tym 9 wydanych w latach ubiegłych. Ponadto wydano 15 decyzji płatniczych.

Wnioski:

Podsumowując stan sanitarno - higieniczny w nadzorowanych placówkach zauważamy systematyczną poprawę zarówno w zakresie warunków technicznych jak i higienicznych. W zależności od potrzeb remontowano pomieszczenia dydaktyczne, sanitariaty, sale gimnastyczne, korytarze, oddano do użytku nowe boiska sportowe co poprawiało ich standard i zapewniło uczniom lepsze warunki nauki.

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży wspólnie z Sekcją Nadzoru Przeciwepidemicznego oraz przedstawicielem Stanowiska pracy do spraw Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w ramach **Powszechnego Programu Szczepień Przeciwko HPV przeprowadzili 15 spotkań edukacyjnych skierowanych do rodziców, do kadry pedagogicznej, a także do uczniów.** Podczas spotkań przedstawiono założenia ww. programu szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), realizującego cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030. Ponadto zostały omówione korzyści wynikające ze szczepienia zarówno dla dziewcząt jak i chłopców. Współpraca z dyrektorami szkół, władzami lokalnymi układa się poprawnie.

VIII. NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH

W 2024r. na nadzorowanym terenie zarejestrowanych było 1242 obiekty, w których przeprowadzono łącznie 337 kontroli oraz 4 kontrole w tzw. „obiekтах obcych”.

Realizacja planu kontroli za 2024r.

– liczba zaplanowanych kontroli w zakładach	- 152
– liczba przeprowadzonych kontroli planowanych	- 140
– liczba nie zrealizowanych kontroli planowanych	- 12
– liczba kontroli nieplanowanych	- 197

Przyczyny niezrealizowania w pełni planu kontroli to:

- 2 obiekty – działalność zawieszona,
- 8 obiektów – działalność zlikwidowana,
- pozostałe obiekty - obiekty nieczynne, obiekty w terenie, brak możliwości przeprowadzenia kontroli.

Kontrole ponadplanowe dotyczyły:

- kontroli na wniosek przedsiębiorców (powstanie nowych obiektów, rozszerzenie zakresu działalności),
- rekontroli potwierdzających usunięcie uchybień,
- kontroli interwencyjnych,
- kontroli w związku z poborem próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością do badań laboratoryjnych,
- kontroli granicznych,
- kontroli warunków sprzedaży owoców miękkich.

Obiekty objęte bieżącym nadzorem sanitarnym według rejestru zakładów to:

– zakłady produkcji żywności	- 30
– zakłady żywienia zbiorowego otwarte	- 130
– zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	- 69
– obiekty obrotu żywnością (sklepy, kioski, hurtownie)	- 303
– obiekty ruchome i tymczasowe	- 35
– środki transportu żywności	- 197

oraz

– miejsca produkcji PU	- 2
– obiekty obrotu PU	- 19

Ponadto 457 obiektów tj.:

– produkcja pierwotna	- 259	
– produkcja pierwotna i dostawcy bezpośredni	- 113	
– produkcja pierwotna i rolniczy handel detaliczny	- 3	
– produkcja pierwotna, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni	- 1	
– producenci żywności w warunkach domowych	- 17	
– obiekty agroturystyczne	- 2	
– apteki, punkty apteczne, sklepy zielarskie i medyczne	- 28	
– inne obiekty obrotu (saloniki prasowe, stoiska z żywnością, suplementami diety, automaty do żywności, sprzedaż internetowa)	- 34	

Łącznie w **2024r.** w w/w obiektach przeprowadzono **337** kontroli sanitarnych.

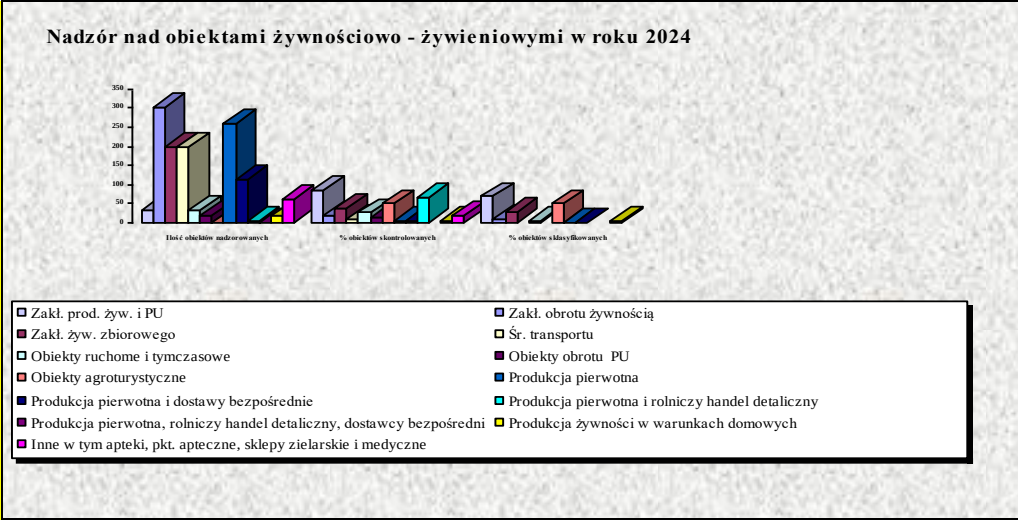
Za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne w nadzorowanych zakładach nałożono łącznie **6** mandatów karnych na łączną kwotę **1800,00 zł** oraz **1** mandat karny na kwotę **200,00 zł** w obiekcie tzw „obcym”.

Wydano **139** decyzji administracyjnych, w tym:

- 46 decyzji dotyczących wykreślenia zakładu z rejestru,
- 42 decyzje nakładające opłaty,
- 39 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo zakłady,
- 4 decyzje zatwierdzające zakłady w związku z rozszerzeniem zakresu działalności,
- 4 decyzje wygaszające,
- 1 decyzję administracyjną dot. prolongaty terminu realizacji zarządzeń zawartych w treści wydanej decyzji administracyjnej,
- 1 decyzję administracyjną nakazującą wycofanie z obrotu środków spożywczych,
- 1 decyzję rozszerzającą zakres działalności,
- 1 decyzję zatwierdzającą warunkowo zakład.

Nadzór nad obiektami żywnościowo - żywieniowymi w roku 2024

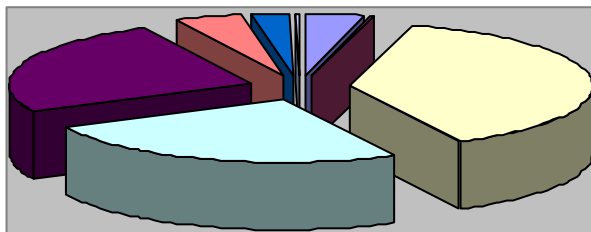
Rok 2024	Ilość obiektów nadzorowanych	% obiektów skontrolowanych	% obiektów sklasyfikowanych
Zakłady produkcji żywności i PU	32	84	69
Zakłady obrotu żywnością	303	21	11
Zakłady żywienia zbiorowego	199	40	30
Środki transportu	197	8	-
Obiekty ruchome i tymczasowe	35	26	3
Obiekty obrotu PU	19	16	-
Obiekty agroturystyczne	2	50	50
Produkcja pierwotna	259	3	1
Produkcja pierwotna i dostawy bezpośrednie	113	5	2
Produkcja pierwotna i rolniczy handel detaliczny	3	67	-
Produkcja pierwotna, rolniczy handel detaliczny, dostawy bezpośredni	1	-	-
Produkcja żywności w warunkach domowych	17	6	6
Inne obiekty obrotu w tym apteki, punkty apteczne, sklepy zielarskie i medyczne	62	19	-
Razem	1242	18	10

Obiekty objęte bieżącym nadzorem w 2024r.

Lp.	Obiekty objęte nadzorem w roku 2024	Ilość	% ogółu
1.	Zakłady produkcji żywności	30	4
2.	Zakłady produkcji opakowań przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	0,2
3.	Zakłady obrotu żywnością (sklepy, kioski, hurtownie)	303	38
4.	Zakłady żywienia zbiorowego	199	25
5.	Środki transportu	197	25
6.	Obiekty ruchome i tymczasowe	35	4
7.	Obiekty obrotu PU	19	2
8.	Obiekty agroturystyczne	2	0,2
Ogółem		787	100

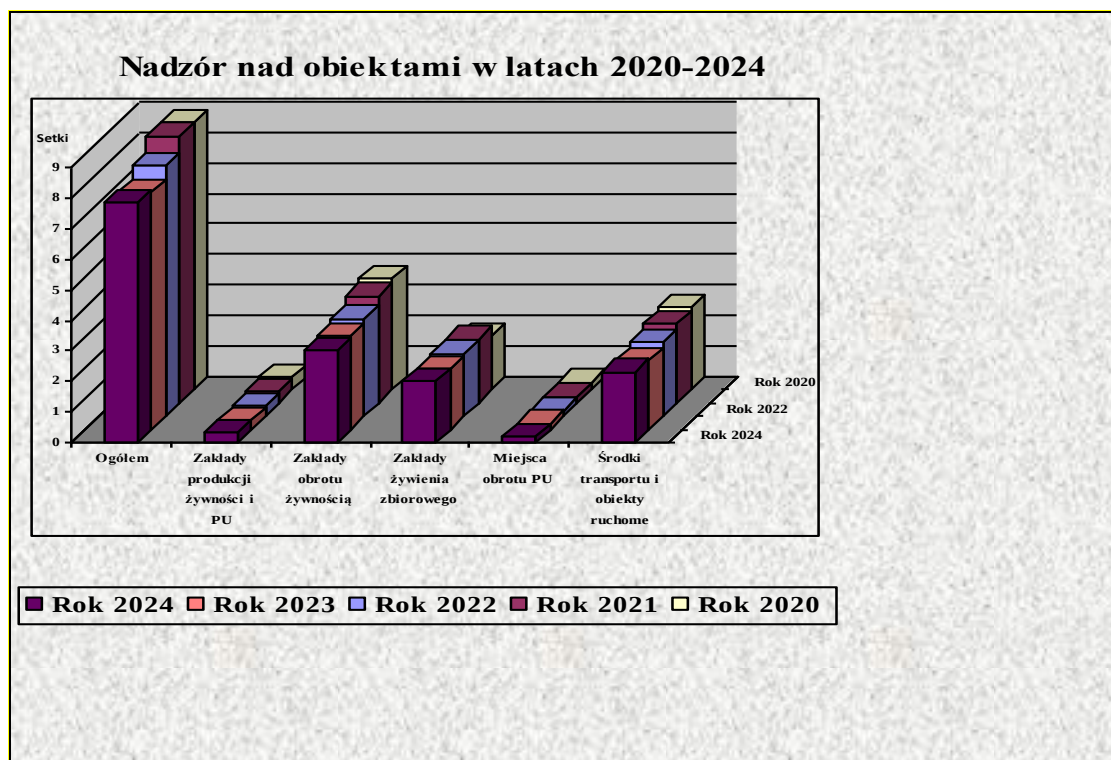
Obiekty objęte bieżącym nadzorem w 2024r.

- Zakłady produkcji żywności
- Zakłady produkcji opakowań przeznaczonych do kontaktu z żywnością
- Zakładu obrotu żywnością
- Zakłady żywienia zbiorowego
- Środki transportu
- Obiekty ruchome
- Obiekty obrotu PU
- Obiekty agroturystyczne

Bieżący nadzór nad obiektami w latach 2020 - 2024

Rodzaj nadzorowanych obiektów	Rok 2024		Rok 2023		Rok 2022		Rok 2021		Rok 2020	
	Ilość obiektów	% skontrolowanych	Ilość obiektów	% skontrolowanych	Ilość obiektów	% skontrolowanych	Ilość obiektów	% skontrolowanych	Ilość obiektów	% skontrolowanych
Zakłady produkcji żywności i PU	32	84	30	67	34	53	37	84	40	47
Zakłady obrotu żywnością	303	21	305	36	320	28	350	23	364	20
Zakłady żywienia zbiorowego	201	40	197	54	206	58	207	46	176	31
Miejsca obrotu PU	19	16	19	16	17	29	20	25	25	20
Środki transportu i obiekty ruchome	232	11	226	7	243	12	259	11	270	7
Ogółem	787	25	777	33	820	32	873	27	875	19

Zakwestionowane i wycofane podczas kontroli środki spożywcze

W 2024r. zakwestionowano i wycofano podczas kontroli środki spożywcze przeterminowane: **6,41 kg oraz 0,81 l** łącznie na kwotę **134,19 zł**. Ponadto w związku ze zgłoszonym powiadomieniem w ramach systemu RASFF – decyzją nakazującą wycofanie z obrotu środków spożywczych wycofano **389,4 kg** wyrobów garmażeryjnych i kulinarnych – (brak kwoty wycofanych produktów).

Realizacja planu poboru próbek i podejmowane działania:

W 2024r. w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w nadzorowanych zakładach pobrano do badań laboratoryjnych **243 próbki**, w tym:

- **238** próbek żywności,
- **5** próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Zakwestionowano 5 próbek żywności tj.:

- ✓ **1 próbkę środka spożywczego z grupy Suplementy diety** pobraną w kierunku zawartości składnika odżywczego – stwierdzono nieprawidłowe znakowanie, tj. wprowadzenie konsumenta w błąd poprzez umieszczenie na opakowaniu wizerunku osoby w białym fartuchu z napisami "NAPRAWDĘ WARTO Polecam" oraz nieczytelny, mało wyraźny napis "suplement diety".
- ✓ **1 próbkę środka spożywczego z grupy Produkty wędliniarskie inne niż drobiowe** pobraną w kierunku poziomu WWA - stwierdzono nieprawidłowe znakowanie, tj. nieprawidłowy znak weterynaryjny.

- ✓ **1 próbkę środka spożywczego z grupy Oleje roślinne** pobraną w kierunku 3-MCPD - stwierdzono nieprawidłowe znakowanie, tj. użycie niewłaściwego sformułowania poprzedzającego datę minimalnej trwałości.
- ✓ **1 próbkę środka spożywczego z grupy Proszek kakaowy** pobraną w kierunku poziomu WWA - stwierdzono nieprawidłowe znakowanie, tj. nieprawidłowe wyrażenie daty minimalnej trwałości.
- ✓ **1 próbkę środka spożywczego z grupy Ziarna maku** pobraną w kierunku alkaloidów opium - stwierdzono przekroczenie NDP sumy morfiny i 0,2 kodeiny na poziomie 40 mg/kg, NDP - 20 mg/kg.
- ✓ **1 próbkę środka spożywczego z grupy Suplementy diety** pobraną w kierunku zawartości substancji odżywczych – stwierdzono, że deklarowana zawartość składnika odżywczego jest niezgodna z ilością zbadaną.

Działania podejmowane w związku z powiadomieniami w systemie RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Paszach)

Ogółem w ramach **działań w systemie RASFF** przeprowadzono **4 kontrole**, w tym:

- w związku z otrzymanymi **powiadomieniami alarmowymi**:
ilość kontroli – **0**,
ilość innych działań wyjaśniających – **10** (rozmowy telefoniczne);
- w związku z otrzymanymi **powiadomieniami informacyjnymi**:
ilość kontroli – **4**,
ilość innych działań wyjaśniających – **23** (rozmowy telefoniczne);
- inne powiadomienia/informacje - **3** (rozmowa telefoniczna).

W ramach systemu RASFF zgłoszono **2 powiadomienia informacyjne**:

- w związku z obecnością niezadeklarowanego alergenu soi w produkcie pn. „Mąka ze słonecznika” wykorzystanym do produkcji produktów oznakowanych „Bez soi”, wyprodukowanych w zakładzie będącym pod nadzorem PPIS w Jędrzejowie, wydano decyzję nakazującą wycofanie z obrotu w/w środki spożywcze.
- w związku z przekroczeniem NDP sumy morfiny i kodeiny pobranej w ramach urzędowej kontroli próbce środka spożywczego pn. „Mak”.

Inspekcja Weterynaryjna

W ramach współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej:

- przesłano aktualną listę zakładów nadzorowanych wspólnie przez obie Inspekcje z proponowanymi terminami wspólnych kontroli,
- przesłano listę zakładów nadzorowanych przez Inspekcję Sanitarną, które pozyskują w procesie produkcji produkty przeznaczone na cele paszowe (browar),
- przesyłano zbiorcze miesięczne raporty z przeprowadzonych kontroli w obiektach obrotu żywienia zbiorowego otwartego w zakresie identyfikowalności / legalności pochodzenia mięsa wieprzowego, dziczyzny oraz zagospodarowania odpadów pochodzenia zwierzęcego, usuwania odpadów pokonsumpcyjnych w obiektach żywnościowych w związku z zagrożeniem ASF. Przeprowadzano wspólnie 5 kontroli (kioski ze sprzedażą mięsa, 1 ruchomy obiekt sprzedaży ryb).

Inspekcja Handlowa.

Na prośbę Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej udostępniono dane podmiotu prowadzącego działalność handlową na targowisku w Jędrzejowie w zakresie sprzedaży mięsa i przetworów mięsnych w związku ze skargą konsumenta dot. nieprawidłowości w zakresie kompetencji Inspekcji Handlowej (informacje na paragonie).

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Za pośrednictwem ŚPWIS przesłano listę zarejestrowanych podmiotów zajmujących się skupem sypkich płodów rolnych (zboża, kukurydza, rzepak).

Policja

Z udziałem przedstawicieli Policji w Jędrzejowie przeprowadzono 1 kontrolę - sklep spożywczy (na prośbę Policji).

Przekazano Policji w Małogoszczu 1 interwencję dot. nielegalnej sprzedaży alkoholu.

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa

W ramach realizacji Planu działania na 2024r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach porozumienia w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno- Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego przeprowadzono wspólnie z PIORIN **1 kontrolę kompleksową**, nie stwierdzono nieprawidłowości, pobrano próbki truskawek do badań laboratoryjnych – PIS – w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych, PIORIN - w kierunku pozostałości środków ochrony roślin. Próbek nie kwestionowano.

W związku z informacjami przekazywanymi przez PIORIN w Kielcach dotyczącymi stosowania środków ochrony roślin niedozwolonych do stosowania dla danej uprawy lub przekroczenia NDP dla danego środka ochrony roślin nawiązano współpracę z:

- Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji w Jędrzejowie,
 - Powiatowym Zespołem doradztwa Rolniczego w Jędrzejowie,
 - Urzędami Miast i Gmin,
 - Urzędami Gmin
- przesłano pisma wraz z załączoną ulotką pn. „Obowiązki Producenta Produkcji Pierwotnej”.

KAS/Izba Administracji Skarbowej

W 2024r. w ramach współpracy z organami Krajowej Administracji Skarbowej, przesyłano do Urzędu Skarbowego w Jędrzejowie Pismo Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w sprawie podmiotu prowadzącego działalność handlową na targowisku w Jędrzejowie w zakresie sprzedaży mięsa i przetworów mięsnych w związku informacjami umieszczonymi na wydruku „niefiskalnym” z kasy.

Inspekcja Farmaceutyczna

W 2024r. w ramach sprawowania urzędowej kontroli przeprowadzono łącznie **11** kontroli, w tym:

- 7 kontroli tematycznych w aptekach podczas których oceniono 7 suplementów diety w zakresie składu, oznakowania, w tym zastosowanych oświadczeń zdrowotnych,
- 2 kontrole tematyczne związane z poborem próbek (apteki), 1 próbkę zakwestionowano ze względu na nieprawidłowe znakowanie, tj.: wprowadzenie konsumenta w błąd poprzez umieszczenie na opakowaniu wizerunku osoby w białym fartuchu z napisami "NAPRAWDĘ WARTO Polecam" oraz nieczytelny, mało wyraźny napis "suplement diety"
- 2 kontrole tematyczne w sklepach zielarsko – medycznych, podczas których oceniano 2 suplementy diety w zakresie składu, oznakowania, w tym zastosowanych oświadczeń zdrowotnych.

Suplementy diety przechowywane na odrębnych regałach, oddzielone od leków.

Nieprawidłowości w zakresie kompetencji Inspekcji Farmaceutycznej (np. dot. produktów o ewentualnych właściwościach leczniczych) nie stwierdzono, w związku z powyższym nie informowano Inspekcji Farmaceutycznej o wynikach kontroli.

W czasie kontroli w aptekach nie stwierdzono działań reklamowych, dostępnych bezpłatnych próbek, kuponów rabatowych, sprzedaży wiązanej, uchybień w zakresie prezentacji małych w odniesieniu do żywności dla niemowląt i dzieci.

Władze samorządowe

- Uczestniczono w opracowaniu oceny stanu sanitarnego powiatu jędrzejowskiego w zakresie Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia (z wyszczególnieniem stanu poszczególnych gmin) do Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie.
- Uczestniczono w opracowaniu oceny stanu sanitarnego gminy Sobków dla Urzędu Gminy w Sobkowie.

Na stronie internetowej PSSE Jędrzejów Facebook/Twitter/Instagram w 2024r. umieszczono m. innymi informacje nt:

- Ferie zimowe – informacje dla rodziców.
- Spotkanie edukacyjne dla uczniów Szkoły Podstawowej im. Franciszka Nawrota w Łysakowie w ramach Światowego Dnia Walki z Otyłością.
- Spotkanie edukacyjne dla uczniów Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Krzcięcicach w ramach Światowego Dnia Zdrowia.
- Patent na Bezpieczne Wakacje – propagowanie zasad bezpiecznego wypoczynku.
- Kampania EFSA 2024 "Safe2EatEU" Jedz Bezpiecznie.
- Udział w Festiwalu „Lato dobiega końca 2024” i zorganizowanie stoiska informacyjno-edukacyjnego (zwiększenie świadomości na temat bezpieczeństwa żywności oraz bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów w zakresie przyjmowania suplementów diety).
- Kampania EFSA 2024 "PlantHealth4Life".

Współpraca z pionem Higieny Dzieci i Młodzieży (wspólne kontrole w trakcie trwania wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży).

W 2024r. przeprowadzono wspólnie z Sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży łącznie **6 kontroli**, w tym:

- w trakcie trwania wypoczynku zimowego przeprowadzono - **1 kontrolę**,
- w trakcie trwania wypoczynku letniego przeprowadzono - **5 kontroli**.

Współpraca z pionem Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia (realizacja programu „Trzymaj Formę”).

W 2024r. w ramach realizacji programu „Trzymaj Formę”, współpraca z pionem oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia obejmowała dwa spotkania edukacyjne dla uczniów, które odbyły się w dwóch placówkach oświatowych. Podczas tych spotkań pracownik Sekcji BŻiŻ przedstawił zasady zdrowego odżywiania, jak zbilansowana dieta wpływa na koncentrację i wyniki w nauce oraz zwiększenia świadomości na temat bezpieczeństwa żywności. Zorganizowano warsztaty, podczas których w praktyczny sposób uczono młodzież przygotowywania zdrowych przekąsek, a także wykonywania ćwiczeń fizycznych.

Współpraca z pionem zapobiegawczego nadzoru inwestycyjnego (udział w tzw. kontrolach odbiorowych, konsultowanie projektów itp.).

W 2024r. przeprowadzono z udziałem pracownika pionu nadzoru zapobiegawczego łącznie **15 kontroli/konsultacji projektów**, związanych z odbiorem obiektów nowopowstałych i modernizowanych.

Współpraca z pionem nadzoru środowiska pracy (ewentualne szkolenia w zakresie dopalaczy)

W 2024r. nie przeprowadzono kontroli wspólnie z Sekcją Nadzoru Środowiska Pracy, nie przeprowadzano szkoleń w zakresie dopalaczy.

Współpraca z pionem przeciwepidemicznym (liczba wspólnie opracowanych ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych).

W 2024r. przeprowadzono wspólnie 1 kontrolę w związku z wystąpieniem zatrucia jadem kiełbasianym.

Współpraca z pionem nadzoru higieny środowiska.

W 2024r. przeprowadzono z udziałem pracownika pionu nadzoru higieny środowiska łącznie **14 kontroli** (zakłady żywienia zbiorowego na trasach, stacjach paliw, agroturystyka).

Liczba podejmowanych interwencji na wnioski konsumentów lub innych instytucji, w tym potwierdzonych i niepotwierdzonych, przekazanych według właściwości.

W 2024r. do Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia wpłynęło **26 interwencji**. We własnym zakresie rozpatrzono **23 interwencje**, **3 interwencje nie rozpatrzono**, w tym 1 interwencja nierozpatrzona – stragan (truskawki) mimo podejmowanych prób nie przeprowadzono kontroli, 2 interwencje przekazano (Policja w Małogoszczu, PLW w Jędrzejowie).

Przeprowadzono łącznie **29 kontroli interwencyjnych**.

W ramach podjętych interwencji nałożono **4 mandaty** na łączną kwotę **800 zł**.

- **16 rozpatrzonych interwencji** dotyczyło sklepów spożywczych, w tym supermarketów: zarzuty: w sprzedaży środki spożywcze przeterminowane, nieświeże, obecność gryzoni, brudno, nieprzyjemny zapach w obiekcie, zapleśniałe ciasta, brudne wózki/koszyki, **13 niepotwierdzonych, 2 potwierdzone, 1 potwierdzona częściowo**,
- **2 rozpatrzone interwencje** dotyczyły PMG zarzuty: w sprzedaży nieświeże potrawy, **nie potwierdzone**,
- **1 rozpatrzona interwencja** dotyczyła kiosku na targowisku ze sprzedażą mięsa zarzuty: w sprzedaży nieświeże mięso, **nie potwierdzona**,
- **1 rozpatrzona interwencja** dotyczyła Agroturystyki zarzuty: niewłaściwy stan sanitarny, brudno, zapach fekalii w otoczeniu, **nie potwierdzona**,
- **1 rozpatrzona interwencja** dotyczyła straganu sprzedaż truskawek, zarzuty: brak higieny sprzedawcy, brak rękawiczek, **częściowo potwierdzona**,
- **1 rozpatrzona interwencja** - zakład produkcji materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, zarzuty: niewłaściwa jakość kubków papierowych - cechy organoleptyczne, **nie potwierdzona**,
- **1 rozpatrzona interwencja** – sprzedaż żywności na targowisku (obiekt obcy), zarzuty: w sprzedaży żywność nieświeża, **nie potwierdzona**.

Nadzór nad szpitalami w zakresie warunków sanitarno-higienicznych i technicznych bloków żywienia i jakości żywienia pacjentów za 2024r.

- Szpital Specjalistyczny w Jędrzejowie prowadzony jest przez firmę ARTMEDIK Sp. z o.o., ul. Małogoska 25, 28-300 Jędrzejów. W szpitalu żywienie pacjentów odbywa się w systemie cateringowym.
- Od 1 stycznia 2024r. Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o w Jędrzejowie przystąpił do programu pilotażowego "Dobry posiłek w szpitalu" wprowadzonego przez Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 września 2023r. dotyczącego edukacji żywieniowej oraz poprawy jakości żywienia w szpitalach (zapewnienie wyżywienia odpowiedniego do stanu zdrowia pacjenta, jadłospis zapewniający urozmaicenie potraw i zbilansowanie wartości składników odżywczych w diecie).
- W trakcie przeprowadzonej kontroli sanitarnej, w tym oceny zakładu wg Arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych, technicznych bloku żywienia oraz nieprawidłowości dot. jakości żywienia pacjentów, przestrzegane są procedury GHP oraz zasady systemu HACCP. Nie wydawano decyzji administracyjnych.

Nadzór nad obiektami w poszczególnych gminach w 2024 roku

Gmina	Ilość nadzorowanych obiektów	Ilość przeprowadzonych kontroli sanitarnych	Ilość wydanych decyzji administracyjnych, uchybeniowych	Ilość nałożonych mandatów/ na kwotę
Jędrzejów	464	228	2	4/1300
Imielno	90	5	-	-
Małogoszcz	105	21	-	1/100
Nagłowice	72	7	-	-
Oksa	51	7	-	-
Sędziszów	134	24	-	-
Słupia	38	7	-	-
Sobków	74	19	-	-
Wodzisław	214	19	1	1/400
Razem	1242	337	3	6/1800

Podsumowanie:

W **2024r.** plan kontroli obiektów nie został w pełni zrealizowany, kontrole realizowano w miarę możliwości, przede wszystkim przeprowadzano kontrole w obiektach o wysokim ryzyku, interwencyjne, odbiorowe.

- W **2024r.** przeprowadzono **337** kontroli, a w **2023r.** przeprowadzono **388** kontroli.
- W **2024r.** wydano **3 decyzje administracyjne**: 1 decyzję nakazującą wycofanie kwestionowanych środków spożywczych, 1 prolongatę terminu wykonania zarządzeń decyzji usterkowej, 1 decyzję zatwierdzającą zakład warunkowo, a w **2023r.** wydano **6 decyzji administracyjnych** dotyczących poprawy stanu sanitarno-technicznego zakładu oraz **1 prolongatę** terminu wykonania zarządzeń decyzji usterkowej.
- W **2024r.** wycofano z obrotu środki spożywcze w ilości **6,41 kg oraz 0,81 l** łącznie na kwotę **134,19 zł** (przeterminowane środki spożywcze). Ponadto w związku ze zgłoszonym powiadomieniem w ramach systemu RASFF – decyzją nakazującą wycofanie z obrotu środków spożywczych wycofano **389,4 kg wyrobów garmażeryjnych i kulinarnych** – (brak kwoty wycofanych produktów). W **2023r.** wycofano z obrotu środki spożywcze w ilości **102,02 kg i 10,980 l** łącznie na kwotę **2340,81 zł** (środki spożywcze przeterminowane, niewłaściwie przechowywane).
- W **2024r.** nałożono **6 mandatów karnych** na łączną kwotę **1800,00 zł** za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno – higieniczne, a w **2023r.** nałożono **19 mandatów karnych** na łączną kwotę **5000,00 zł** za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno – higieniczne.
- W **2024r.** wpłynęło **26 interwencji** dot. stanu sanitarno-higienicznego oraz jakości żywności, w **2023r.** wpłynęło **22 interwencje** dot. stanu sanitarno-higienicznego oraz jakości żywności.

Biorąc pod uwagę powyższe dane na podstawie analizy porównawczej do 2023r. można stwierdzić wyraźną poprawę: mniejsza ilość mandatów, decyzji administracyjnych usterkowych, mniej potwierdzonych interwencji, mniej wycofanej żywności, na koniec 2024r. mniej zakładów o złym stanie sanitarnym w oparciu o ustalenia kontrolne z lat ubiegłych.

IX. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej za 2024 rok

Podstawowe kierunki działania w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w roku 2024 wynikały z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz potrzeb zdrowotnych społeczeństwa powiatu. Programy oraz akcje prozdrowotne inicjowane i prowadzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną dotyczyły kontynuacji, wdrażania nowych programów profilaktyczno-edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim, lokalnym oraz wspierania realizatorów programów edukacyjnych i interwencji nieprogramowych poprzez:

- organizowanie szkoleń, udzielanie pomocy merytorycznej, udostępnianie materiałów edukacyjnych
- utrwalanie współpracy z samorządami lokalnymi, instytucjami i organizacjami pozarządowymi
- nagłaśnianie realizowanej tematyki w lokalnych mediach oraz na stronie internetowej Stacji

W związku z powyższym realizowano następujące zagadnienia problemowe:

1. Ogólnopolskie programy edukacyjne

1.1. Program edukacyjny „Trzymaj Formę”

Program „Trzymaj formę” współorganizowany jest przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności” w ramach strategii WHO dotyczącej diety, aktywności fizycznej i zdrowia. Celem programu „Trzymaj formę” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. W roku szkolnym 2023/2024 11 szkół podstawowych podjęło się realizacji programu. Główny Inspektor Sanitarny oraz Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców zorganizował Konkurs Wiedzy o zdrowym stylu życia w ramach programu „Trzymaj Formę” gdzie 5 - uczniów z Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Sobkowie zostali zakwalifikowani do II etapu – powiatowego Konkursu Wiedzy o Zdrowym Stylu Życia.

1.2. Program edukacji antytytoniowej „Bieg po zdrowie”

Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście palenia papierosów. Skierowany jest on do uczniów klas czwartych szkół podstawowych. Na realizację programu przeznaczono 6 godzin lekcyjnych, a zajęcia odbywają się w formie ćwiczeń, dyskusji wzmacniających aktywne uczestnictwo uczniów. W roku szkolnym 2023/2024 w projekcie wzięło udział 15 szkół, 204 uczniów z terenu powiatu jędrzejowskiego.

1.3. Program edukacyjny „ARS czyli jak dbać o miłość”

W roku szkolnym 2023/2024 projekt realizowały 7 szkoły ponadpodstawowe, a jego celem było pogłębienie wiedzy na temat konsekwencji używania substancji psychoaktywnych m.in. alkoholu, papierosów czy narkotyków. Struktura programu oparta jest na 3 częściach, które mogą być zrealizowane w czasie 6 godzin lekcyjnych (minimum), istnieje możliwość wydłużenia czasu realizacji programu, jednakże górną granicą jest 12 godzin lekcyjnych. Cały program może zostać przeprowadzony w ciągu jednego dnia. W tej kwestii jest duża dowolność. W programie wzięło udział 475 uczniów.

1.4. Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat, a także rodzice i opiekunowie dzieci. Okres przedszkolny jest niezmiernie ważnym etapem kształtowania się postaw determinujących aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia. Dlatego też istotne jest edukowanie dzieci w zakresie prawidłowego żywienia już od najmłodszych lat. W roku szkolnym 2023/2024 do programu przystąpiło 12 przedszkoli, w tym 381 dzieci.

2. Realizowano również programy wojewódzkie:

2.1. Program edukacyjny dla przedszkoli „Czyste powietrze wokół nas”

Program stanowi pierwszy etap nabywania wiedzy na temat szkodliwości dymu tytoniowego. Uczy sposobów radzenia sobie w sytuacjach, w których dziecko narażone jest na przebywanie w środowisku osób palących.

Celem programu jest:

Wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy

Zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionym pomieszczeniu lub gdy dorośli palą przy nich.

W programie w roku szkolnym 2023/2024 wzięło udział 9 placówek, 437 dzieci i 180 rodziców.

2.2. Program edukacji antytytoniowej „Nie pal przy mnie proszę”

Przeznaczony jest dla uczniów klas I-III szkół podstawowych. Stanowi drugie ogniwo w cyklu programów antynikotynowych dla dzieci i młodzieży. Program realizowany jest metodami aktywizującymi dostosowanymi do wieku dzieci. Realizacja programu polega na przeprowadzeniu 5 zajęć warsztatowych. Zawiera uporządkowane wiadomości dotyczące zdrowia, dostosowane do poziomu rozumienia dziecka. Ma charakter profilaktyczny, a jego celem jest wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Program w roku szkolnym 2023/2024 był realizowany w 24 szkołach podstawowych i objęto nim 470 uczniów.

2.3. Program edukacji antytytoniowej „Znajdź właściwe rozwiązanie”

adresowany jest do uczniów starszych klas szkoły podstawowej (IV-VIII). W roku szkolnym 2023/2024 program realizowany był w 20 szkołach, a udział w nim wzięło 742 uczniów.

Najważniejsze cele programu to:

- ❖ zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej
- ❖ zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego
- ❖ kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich

2.4. Program Zakażeń HBV i HCV "Podstępne WZW"

Celem programu jest upowszechnienie wiedzy nt WZW typu B i C a skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Program w roku szkolnym 2023/2024 program realizowany był w 6 szkołach a udział w nim wzięło 416 uczniów. Głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HBV i HCV, kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym.

2.5. Program edukacyjny „Znamie? Znam je”

Celem programu jest upowszechnienie wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka, skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Program w roku szkolnym 2023/2024 program realizowany był w 7 szkołach a udział w nim wzięło 691 uczniów. Głównym celem jest upowszechnianie wiedzy w zakresie profilaktyki czerniaka, przekazanie wiedzy na temat czynników ryzyka zachorowania na czerniaka, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki.

2.6. Program edukacyjny "Wybierz życie-pierwszy krok"

Program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, a jego głównym celem jest budowanie świadomości na temat ryzyka raka szyjki macicy i zakażeń wirusem HPV, zwłaszcza w kontekście wkraczania w dorosłość. Program buduje świadomość konieczności wypracowania odpowiednich postaw zdrowotnych i wzięcie odpowiedzialności za siebie i swoich bliskich.

Program w roku szkolnym 2023/2024 realizowały 8 szkoły, a uczestniczyło w nim 622 uczniów.

2.7. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

Celem programu jest dotarcie z przekazem edukacyjnym z zakresu profilaktyki uzależnień do szerokiego kręgu odbiorców, a w perspektywie zmniejszenie zachowań ryzykownych dla zdrowia podejmowanych przez kobiety w wieku prokreacyjnym. W ramach programu organizowano działania takie jak spotkania edukacyjne, warsztaty, stoiska informacyjno-edukacyjne, konkursy, dystrybucje tematycznych materiałów.

3. Interwencje nieprogramowe ogólnopolskie:

3.1 Światowy Dzień Bez Tytoniu

W ramach obchodów „Światowego Dnia Bez Tytoniu” we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Jędrzejowi zorganizowali konkurs fotograficzny pt.: „Nie pale bo.....”. Konkurs skierowany był dla uczniów szkół podstawowych. Do konkursu przystąpiło 15 szkół podstawowych nadesłano łącznie 40 kompletnych prac konkursowych.

3.2. Światowy Dzień Zdrowia

W ramach obchodów „Światowego Dnia Zdrowia” zorganizowano Konkurs dla uczniów szkół podstawowych konkurs na najciekawsze - humorystyczne a zarazem pouczające przedstawienie o tematyce: Fraszki Jana Kochanowskiego pt. „Na zdrowie”. Głównym celem konkursu było upowszechnienie i poszerzenie informacji dotyczących prozdrowotnego stylu życia, kształtowania umiejętności przeciwdziałania presji środowiska i rówieśników do przejawiania złych zachowań, promowanie postaw odpowiedzialności za życie własne i innych. Uczniowie wykazali się ogromnym zaangażowaniem i dużą kreatywnością. Do konkursu przystąpiło 8 szkół, zaprezentowane przez nich przedstawienia były oceniane przez „Jury”, które nie miało łatwego zadania, ponieważ każdy występ było na wysokim poziomie. Po ciężkich naradach zostali wytypowani zwycięzcy i zostały ogłoszone wyniki oraz odbyło się wręczenie nagród. W ramach „Światowego Dnia Zdrowia” we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Jędrzejowi zostały przeprowadzone spotkania edukacyjne w Szkole Podstawowej w Zespole Placówek Oświatowych w Brzegach, Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Krzcięcicach, Szkole Podstawowej im. św. Huberta w Mstyczowie celem spotkań było przekazanie wiedzy na temat profilaktyki palenia tytoniu oraz szkodliwości używania wszelkich urządzeń elektronicznych dostarczających nikotynę (e-papierosy), profilaktyka uzależnień (narkotyki, dopalacze), w którym omówiono jakie są konsekwencje zażywania substancji uzależniających. Uczestnicy mogli złożyć alkogogle i zobaczyć jak po spożyciu alkoholu jest ograniczona koncentracja – zadanie do wykonania (przejsie kilku metrów nie było łatwe), ponieważ zmysł widzenia i równowaga zostały zaburzone, było to dla nich ciekawe doświadczenie. Pogłębienie wiedzy o znaczeniu prawidłowo zbilansowanej diety, kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną. Uświadomienie potrzeby dbania o własne zdrowie, zachęcono uczniów do sięgania po zdrowe, ekologiczne produkty.

4. Interwencje nieprogramowe powiatowe

4.1. Akcja letnia

Głównymi odbiorcami działań podejmowanych w ramach akcji letniej były dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe na zorganizowanych formach wypoczynku. W ramach działań prowadzono spotkania edukacyjne z kierownikami kolonii, a uczestnikom wypoczynku letniego przekazywano materiały informacyjno-edukacyjne, których tematem było bezpieczeństwo podczas wypoczynku, kleszcze, profilaktyka uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy.

4.2. Profilaktyka środków zastępczych tzw. „dopalaczy”

Celem działań było upowszechnienie zagrożeń związanych z zażywaniem tzw. dopalaczy. W związku z tym przeprowadzono szereg działań: m.in. spotkań edukacyjne, narady, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących ww. tematu. Działania prowadzono wspólnie z Komendą Powiatową Policji Jędrzejowie.

Podsumowanie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jędrzejowie realizując zadania w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wprowadzał i nadzorował realizację zarówno programów ogólnopolskich, jak też interwencji wojewódzkich i lokalnych, które wynikały z planowych zamierzeń. Największy zasięg miały ogólnopolskie programy edukacyjne. Wyposażone były one w pomoce dydaktyczne i materiały edukacyjne dostarczane do placówek oświatowo - wychowawczych i innych jednostek zapraszanych do udziału w programach i organizowanych akcjach. Organizowanie wielu imprez prozdrowotnych związanych m.in. z obchodami Świątokrzyżskich Dni Profilaktyki oraz Światowego Dnia AIDS. Informacje dotyczące przedsięwzięć z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia były umieszczane na stronie internetowej Stacji oraz mediach, które odgrywają bardzo ważną rolę w edukacji społeczeństwa. W realizacji powyższych zadań współpracowano z organizacjami, instytucjami, placówkami służby zdrowia oraz placówkami oświatowo-wychowawczymi.

ZAKOŃCZENIE

Wykonywanie zadań określonych Ustawą z dnia 14.marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez sprawowanie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jędrzejowie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przyczyniło się do stabilizacji sytuacji sanitarno-epidemiologicznej w naszym powiecie w kolejnych latach. Na terenie powiatu jędrzejowskiego w roku **2024** zarejestrowano **1380** przypadków zachorowań na choroby zakaźne, w tym **372** przypadki zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2. Przeprowadzono **196** dochodzeń epidemiologicznych (*dla porównania w roku 2023 zarejestrowano 1931 przypadków zachorowań na choroby zakaźne, w tym 557 przypadków zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i przeprowadzono 620 dochodzeń epidemiologicznych*) co wskazuje na tendencję malejącą i stabilizację sytuacji epidemicznej. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jędrzejowie w ramach powszechnego „**Programu Szczepień Przeciwko HPV**” przeprowadzili spotkania edukacyjne skierowane do rodziców dzieci po ukończeniu 9 roku życia do ukończenia 14 roku życia, do kadry pedagogicznej, a także do uczniów. Do ww. programu dołączyło **25 szkół podstawowych** z terenu powiatu jędrzejowskiego. Liczba uczniów zadeklarowanych do podania szczepionki to **231**, w tym 31 uczniów zadeklarowało chęć zaszczepienia szczepionką Cervarix, a 200 uczniów szczepionką Gardasil 9. **Na chwilę obecną zaszczepiono 105 uczniów.**

Pomimo szerokiego zakresu edukacji w ww. temacie świadomość rodziców dotycząca korzyści wynikających ze szczepienia zarówno dla dziewcząt jak i chłopców jest znikoma. Program będzie realizowany do czerwca 2030 roku.

Aktualnie wszelkie działania zostały zintensyfikowane w kierunku osiągnięcia głównego celu działalności Stacji *„Doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Jędrzejowie z wykorzystaniem usług cyfrowych”* oraz celów szczegółowych działalności w 2024 r. tj.: tj.: realizacja projektów mających na celu usprawnienie działania oraz informatyzację Stacji; wzmocnienie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności, żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością; poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego wody poprzez przygotowania do wdrożenia przepisów w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody w związku z implementacją dyrektywy 2020/2184 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi; dalsza informatyzacja Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia, higieny środowiska, nadzoru nad chemikaliami, promocji i edukacji zdrowotnej, epidemiologii, nadzoru i kontroli, obiegu dokumentów; wyposażenie pracowników w nowoczesny sprzęt do pracy (laptopy, telefony typu VoIP, telefony komórkowe), szybkie i bezpieczne łącze internetowe, a także wspólne środowisko pracy w cyfrowej chmurze; podnoszenie cyfrowych kompetencji pracowników Inspekcji poprzez szkolenia z ekspertami w zakresie wdrażanych zmian. Nastąpiła poprawa koordynacji pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, rozwój Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) w zakresie obszaru bezpieczeństwa przeciwepidemicznego, bezpieczeństwa żywności i żywienia oraz higieny środowiska, podłączenie PSSE do rządowej sieci GovNet (realizacja projektu pn. „Podniesienie poziomu bezpieczeństwa sieci teleinformatycznej używanej w ramach Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez rozbudowę rządowej sieci teletransmisyjnej GovNet w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, Oś Priorytetowa V (POPC REACT-EU)”), trwa budowanie wizerunku PIS (w tym GIS) jako innowacyjnej instytucji zaufania społecznego, skutecznie reagującej na wyzwania zdrowia publicznego, wykorzystującej nowoczesne technologie i potencjał pracowników.

W 2024 roku były podejmowane działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa a także działania profilaktyczne - edukacyjne i innowacyjne adekwatne do sytuacji epidemiologicznej i do zaplanowanych celów, zasadniczych zadań. Informacje zawarte w niniejszej ocenie wskazują, iż bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu jędrzejowskiego utrzymuje się na dobrym poziomie co jest zasługą nie tylko służb sanitarnych, ale również współdziałania z innymi służbami kontrolnymi oraz rosnącej świadomości społecznej co do wagi zagadnień sanitarnych i epidemiologicznych.

Informacje zawarte w niniejszym opracowaniu potwierdzają, iż Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jędrzejowie podjął w 2024 roku niezbędne działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego mieszkańców powiatu jędrzejowskiego.